

AAP-19

SŁOWNIK TERMINÓW I DEFINICJI WOJSK INŻYNIERYJNYCH NATO

NATO COMBAT ENGINEER GLOSSARY

**NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION
NATO STANDARDIZATION AGENCY (NSA)
NATO LETTER OF PROMULGATION**

NOVEMBER 2003

1. AAP-19(D) - NATO COMBAT ENGINEER GLOSSARY is a NATO/PfP UNCLASSIFIED publication. The agreement of nations to use this publication is recorded in STANAG 2291.
2. AAP-19(D) is effective upon receipt. It supersedes AAP-19(C) which shall be destroyed in accordance with the local procedures for the destruction of documents.

Original Letter of Promulgation signed by

J.MAJ
Brigadier General, PLAR
Director NSA

ORGANIZACJA TRAKTATU PÓŁNOCNO ATLANTYCKIEGO
AGENCJA STANDARYZACYJNA NATO
OGŁOSZENIE NATO O PUBLIKACJI

LISTOPAD 2003

1. AAP-19(D) - "Słownik terminów i definicji wojsk inżynierskich" jest Publikacją Sojuszniczą NATO. Porozumienie krajów dotyczące stosowania tej publikacji jest zamieszczone w STANAG-u 2291.
2. AAP-19(D) wchodzi w życie z chwilą jej otrzymania. Zastępuje AAP-19(C), która powinna być zniszczona zgodnie z miejscowymi procedurami niszczenia dokumentów.

Podpisany przez:

J. MAJ
Generał Brygady Wojska Polskiego
Dyrektor NSA

PREFACE

1. This glossary is compiled by direction of the Combat Engineer Working Party with the approval of the Army Board, Military Agency for Standardization in accordance with Part I of AAP-6(S). Its purpose is to standardize engineer terminology used throughout NATO, thereby promoting mutual understanding. The definitions contained herein reflect current NATO used and do not modify or establish NATO policy and doctrine.
2. The glossary is published in the two official languages of NATO, English and French.
3. "*The Concise Oxford Dictionary (Seventh Edition)*" is the reference source for English in AAP-19(D). "*Le Petit Robert, Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française (Édition 1982)*" is the reference source for French in AAP-19(D).
4. Cross-references are used as follows:
 - a. *Preferred term(s)* - Is used after an undefined term to refer the user to a synonym with a definition or to the appropriate part of a family of terms, e.g.
land mine warfare / guerre des mines terrestre.
Preferred term: mine warfare.
 - b. *Related term(s)* - Is used after a definition to draw attention to terms that are related in form or substance, e.g.
route classification / classification d'une itinéraire
Classification assigned to a route ... flow. *Related term: military load classification.*
 - c. *Synonym(s)* - Is used after a term with a definition to indicate one or more synonyms without definitions, e.g.
combination influence mine / mine à influence combinée
A mine designed ... order. *Synonym: combined influence min.*
5. The source of the definition is indicated by enclosing the short title of the source in parentheses following the definition, e.g.
magnetic mine / mine magnétique
A mine which ... target. [AAP-6]
6. Proposals for new terms and definitions or changes to or deletion of existing terms and definitions are to be made in accordance with paragraph 6 of Part I of AAP-6(S) and in the format prescribed in pages XV-XVI of AAP-19(D).
7. All suggestions and inquiries concerning this glossary should be directed to the:

**Secretary
Combat Engineer Working Party
Military Agency for Standardization
NATO Headquarters
B. 1110 Brussels (Belgium)**

PRZEDMOWA

1. Niniejszy słownik został opracowany pod kierunkiem Grupy Roboczej Wojsk Inżynieryjnych NSA i został zatwierdzony przez Radę Wojsk Lądowych. Jego celem jest ujednoczenie terminologii stosowanej w NATO, a tym samym promowanie jednoznacznego rozumienia. Definicje w nim zawarte odzwierciedlają aktualne ich stosowanie w NATO i w żaden sposób nie zmieniają lub nie ustanawiają polityki i doktryny NATO.
2. Słownik został opublikowany w dwóch oficjalnych językach NATO, angielskim i francuskim.
3. Słownik "*Concise Oxford Dictionary*" (7 wydanie) stanowi odsyłacz dla terminologii w j. angielskim w AAP-19(D). Słownik "*Le Petit Robert Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*" stanowi odsyłacz dla terminologii w j. francuskim w AAP-19(D).
4. Odsyłacze stosowane są w następujący sposób:
 - a. *Termin(y) zalecany(e)* - stosowany po terminie nieokreślonym odsyłający użytkownika do synonimu mającego definicję lub do właściwej części rodziny terminów. Np.
działania prowadzone przy użyciu min
Termin zalecany: mine warfare.
 - b. *Termin(y) związany(e)* - stosowany po definicji dla zwrócenia uwagi na terminy tej samej rodziny. Np.
klasyfikacja drogi
Klasyfikacja ze względu na ... ruchu pojazdów. Termin związany: military load classification.
 - c. *Synonym(y)* - stosowany po terminie mającym definicję wskazujący na jeden lub wiele synonimów nie posiadających definicji. Np.
kombinowana mina niekontaktowa
Mina, której pobudzenie ... ustalonej kolejności. Synonym: combined influence min.
5. Źródło definicji zostało wyszczególnione skróconą wersją tytułu w nawiasach oraz poprzez umieszczenie na końcu definicji. Np.
mina magnetyczna
Mina magnetyczna, która ... celu. [AAP-6 2004 PL].
6. Propozycje nowych, zmianę lub wycofanie terminów należy zgłaszać zgodnie z zapisami paragrafu 6 części pierwszej AAP-6(2004) na formularzu zamieszczonym na stronie XV - XVI oryginalnej wersji słownika AAP-19(D).
7. Wszelkie uwagi i informacje dotyczące niniejszego słownika powinny być adresowane za pośrednictwem WCNJiK do:

**Sekretarza
Grupy Roboczej Wojsk Inżynieryjnych
Agencji Standaryzacyjnej NATO
Kwatera Główna NATO
B. 1110 Bruksela (Belgia)**

A

abates / **abattis**

An obstacle constructed by the felling and interlacing of trees across a route.

acoustic circuit / **mise de feu acoustique**

A circuit which responds to the acoustic field of a target. *Related term: mine¹.* [AAP-6]

active mine / **mine à dispositif actif**

A mine actuated by the reflection from a target of a signal emitted by the mine. *Related term: passive mine.* [AAP-6]

actuate / **déclencher**

To operate a firing mechanism by an influence or a series of influences in such a way that all the requirements of the mechanism for firing or for registering a target count are met. *Related term: dormant state.* [AAP-6]

aimed controlled effect mine / **mine à effet dirigé**

A mine, designed to produce a destructive effect to one or more targets in a variable direction (in a sector) approximately parallel to the ground (two dimensional direction). *Related terms: area defence weapon; horizontal action mine; off-route mine.*

ammunition

Preferred term: munition. [AAP-6]

anticountermining device / **dispositif anticounterminage**

A device fitted to a mine, designed to prevent its actuation by a countermeasure. *Related terms: anti-disturbance device; anti-handling device.*

antidisturbance device / **dispositif antiperturbation**

An internal or external device on a mine arranged to actuate the mine in case of outside disturbance. *Related terms: anti-countermining device; anti-handling device.*

antihandling device / **dispositif antimanipulation**

A device intended to protect a mine and which is part of, linked to, attached to or placed under the mine and which activates the mine when an attempt is made to tamper with or otherwise intentionally disturb the mine. [AAP-6]

antihelicopter mine / **mine antihélicoptère**

A mine designed to produce a destructive affect on low flying helicopters.

zawała

Przeszkoda wykonana ze zwalonych lub ściętych drzew ułożonych na krzyż w poprzek trasy przemarszu. [NO-01-A005]

obwód akustyczny

Obwód, który reaguje na pole akustyczne generowane przez cel. > *Termin związany: mine¹.* [AAP-6]

mina aktywna

Mina aktywowana przez sygnał własny odbity od celu. *Termin związany: passive mine.* [AAP-6]

pobudzenie, aktywacja

Uruchomienie mechanizmu odpalającego poprzez jeden czynnik lub szereg czynników tak, aby zostały spełnione wszystkie wymagania mechanizmu odpalającego lub rejestrującego. > *Termin związany: dormant state.* [AAP-6]

mina o działaniu kierunkowym

Mina przeznaczona do zniszczenia jednego lub kilku celów, działająca w zmiennym sektorze, w przybliżeniu równolegle do powierzchni gruntu. *Terminy związane: area defence weapon; horizontal action mine; off-route mine.* [NO-01-A005]

amunicja

> *Termin zalecany: munition.* [AAP-6]

urządzenie przeciwdziałające rozminowaniu

Urządzenie zamontowane w minie niekontaktowej uniemożliwiającej jej wzbudzenie spowodowane wstrząsem. *Terminy związane: anti-disturbance device; anti-handling device.* [NO-01-A005]

urządzenie pobudzające wstrząsowe

Urządzenie umieszczone wewnątrz lub na zewnątrz miny, służące do jej pobudzenia pod wpływem wstrząsów zewnętrznych. *Terminy związane: anti-countermining device; anti-handling device.* [NO-01-A005]

urządzenie antymanipulacyjne

Element przeznaczony do ochrony miny, stanowiący jej część, połączony z nią, przymocowany do niej lub umieszczony pod nią, i który powoduje jej eksplozję w chwili podejmowania prób manipulowania miną lub celowego jej poruszenia w inny sposób. [AAP-6]

mina przeciwśmigłowcowa

Mina przeznaczona do niszczenia nisko lecących śmigłowców. [NO-01-A005]

antipersonnel mine / mine antipersonnel

In land mine warfare, a mine designed to be exploded by the presence, proximity or contact of a person and that will incapacitate, wound or kill one or more persons.

Note: mines designed to be detonated by the presence, proximity or contact of a vehicle, not to a person, and that are equipped with antihandling devices, are not considered anti-personnel land mines as a result of being so equipped. *Related term: mine.*

antitank ditch / fossé antichar

A ditch which is impassable to vehicles unaided. It may be prepared using machinery or explosives.

antitank mine / mine antichar

A mine designed to immobilize or destroy a tank. *Related term: mine¹.* [AAP-6]

antitank mine chamber obstacle / dispositif de mines sur route

A peacetime prepared obstacle in a roadway which consists of chambers each designed to receive an anti-tank mine.

area clearance / dépollution de zone

In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps in a defined area to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: area clearance is normally conducted by military units. *Related terms: explosive ordnance; improvised explosive device; proofing.* [AAP-6]

area defence weapon / arme de défense de zone

A mine designed to produce a destructive effect to one or more targets in an area round about its position (three dimensional direction). *Related terms: aimed controlled effect mine; horizontal action mine; off-route mine.*

armed mine / mine armée

A mine from which all safety devices have been withdrawn and, after laying, all automatic safety features and/or arming delay devices have operated. Such a mine is ready to be actuated after receipt of a target signal, influence or contact. *Related term: mine².* [AAP-6]

mina przeciwpiechotna

w lądowych działaniach minowych, mina, której detonacja może być spowodowana stycznością lub bliską obecnością człowieka, wybuch może spowodować niezdolność do działania, zranienie lub śmierć. > *Termin związany: mine.* [NO-01-A005]

rów przeciwpancerny

rów przeciwczołgowy

Ziemna zapora fortyfikacyjna w postaci wykopu, którego pojazdy nie mogą przekroczyć samodzielnie bez wsparcia. Może być wykonany przy użyciu maszyn lub materiałów wybuchowych. [NO-01-A005]

mina przeciwpancerna

Mina przeznaczona do unieruchomienia lub zniszczenia czołgu. > *Termin związany: mine¹.* [AAP-6]

zapora z min przeciwpancernych umieszczonych w komorach

Przygotowane w czasie pokoju komory minowe (nisze) na jezdni, w obiekcie komunikacyjnym, które przeznaczone są do umieszczenia w nich min przeciwpancernych. [NO-01-A005]

rozminowywanie rejonu działań

W działaniach lądowych wykrywanie oraz po wykryciu, identyfikowanie, oznaczanie i neutralizowanie, niszczenie lub usuwanie min oraz innej amunicji wybuchowej, improwizowanych urządzeń wybuchowych i min pułapek w określonym rejonie w celu umożliwienia kontynuowania działań wojskowych przy zredukowanym poziomie zagrożeń.

Uwaga: rozminowywanie rejonu działań wykonywane jest zazwyczaj przez formacje wojskowe. > *Terminy związane: explosive ordnance; improvised explosive device; proofing.* [AAP-6]

środki bojowe do obrony rejonu

Miny przeznaczone do zniszczenia jednego lub więcej celów będących w rejonie ich rozmieszczenia. > *Terminy związane: aimed controlled effect mine; horizontal action mine; off-route mine.* [NO-01-A005]

mina uzbrojona

Mina, z której usunięto zewnętrzne zabezpieczenia i po ustawieniu której działają konstrukcyjne mechanizmy bezpieczeństwa i/lub urządzenia opóźniające. Mina taka jest gotowa do zadziałania po odebraniu sygnału od celu, w przypadku jego oddziaływania lub bezpośredniego z nim kontaktu. > *Termin związany: mine².* [AAP-6]

arming / armement

As applied to explosives, weapons or weapon systems, the changing from a safe to an armed state of readiness. [AAP-6]

arming delay device / dispositif de retard d'armement

A device fitted to a mine or any autonomous munition designed to prevent it from being armed for a pre-set time after laying or delivery. *Related term: standby state.* [AAP-6]

arming pin / goupille de sécurité safety pin

A safety device inserted in a munition, which until its removal, prevents the unintentional action of the arming cycle. *Related term: safety device.* [AAP-6]

authorized commander / commandant autorisé

In barrier operations, the commander of a formation or unit who is empowered to order the execution of an obstacle.

B

bangalore torpedo / charge allongée bangalore

An explosive filled pipe in connectable sections which is normally detonated to cut a passage through a wire obstacle.

barrier / système d'obstacles

A coordinated series of obstacles designed or employed to detect, channel, direct, restrict, delay or stop the movement of an opposing force, and to impose additional losses in personnel, time and equipment on the opposing force. *Related term: antisubmarine barrier.* [AAP-6]

barrier ammunition storage building / entrepôt de munitions d'obstacles 5-tone Bunker

An isolated secure building which is built specifically for propositioning barrier munitions. *Related term: pre-stock point.*

barrier ammunition storage site / site de stockage de munitions d'obstacles

A forward storage site designed to preposition barrier ammunition which is authorized by the units' table of allowance.

barrier gap / couloir à travers un système de obstacles

In land operations, an area within a barrier, free of obstacles and not exposed to the effects of mines, whose width and direction allow a friendly force to pass through in tactical formation. *Related term: phoney minefield.* [AAP-6]

uzbrajanie

W odniesieniu do materiałów wybuchowych, broni lub systemów uzbrojenia, zmiana stanu gotowości z zabezpieczonego na stan uzbrojenia. [AAP-6]

urządzenie opóźniające

Urządzenie zainstalowane w minie lub w innej amunicji autonomicznej w celu uniemożliwienia zdetonowania jej przed upływem określonego wcześniej czasu od postawienia lub zrzucenia. >*Termin związany: standby state.* [AAP-6]

zawlecзка zabezpieczająca zawlecзка

Urządzenie zabezpieczające umieszczone w zapalniku, które do czasu usunięcia zapobiega przypadkowej detonacji. >*Termin związany: safety device.* [NO-01-A005]

upoważniony dowódca

Dowódca posiadający kompetencje podejmowania decyzji dotyczących realizacji zadań wsparcia inżynierskiego w działaniach bojowych. [NO-01-A005]

ładunek wydłużony

Ładunek materiału wybuchowego umieszczony w rurach lub w elastycznych żyłach, które można łączyć w odcinki, służący do wykonywania przejść w zaporach minowych i w zasiekach z drutu kolczastego. [NO-01-A005]

zapora

Skoordynowany system przeszkód wykorzystywany w celu wykrycia, skanalizowania, ukierunkowania, opóźnienia lub powstrzymania ruchu wojsk przeciwnika z zamiarem zadania mu strat w ludziach, czasie i sprzęcie. >*Termin związany: antisubmarine barrier.* [NO-01-A005]

magazyn amunicji saperskiej

Budynek wydzielony i chroniony, rozbudowany pod względem inżynierskim, przystosowany do składowania amunicji saperskiej, potocznie nazywany schronem 5-tonowym. >*Synonim: 5-tone Bunker. Termin związany: pre-stock point.* [NO-01-A005]

miejsce przechowywania amunicji saperskiej

Wysunięte miejsce przechowywania, takie jak magazyn lub skład, przeznaczone do składowania amunicji saperskiej, która jest ujęta w tabeli norm zaopatrzenia pododdziałów. [NO-01-A005]

przejście w zaporze

W działaniach lądowych pas terenu przecinający zaporę, oczyszczony z min i przeszkód, którego szerokość i kierunek umożliwiają pokonanie zapory wojskom własnym w odpowiednim ugrupowaniu. >*Termin związany: phoney minefield.* [AAP-6]

barrier plan / plan d'obstacles

A map or overlay on which all coordinated obstacles are marked, together with an obstacle list.
Synonym: obstacle plan.

barrier restricted area / zone d'obstacles réglementée

An area declared by an authorized commander where manoeuvre of friendly forces must not be hindered by barriers. Restrictions imposed may include a complete ban on the emplacement of obstacles in certain areas for specified periods. [AAP-6]

basic stopping power / pouvoir d'arrêt élémentaire

The probability, expressed as a percentage, of a single vehicle being stopped by mines while attempting to cross a minefield.

beam post obstacle / obstacle de pieux

A tank obstacle formed by vertical posts set in prepared shafts in a roadway.

booby trap / piège

A device designed, constructed or adapted to kill or injure, which functions when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs an apparently safe act. *Related term: proofing.* [AAP-6]

booster / renforteur d'amorçage

A high-explosive element sufficiently sensitive so as to be actuated by small explosive elements in a fuze or primer and powerful enough to cause detonation of the main explosive filling. *Related terms: booster¹; charge^{1,2}.* [AAP-6]

C

camouflet / camouflet

The resulting cavity in a deep underground burst when there is no rupture of the surface. [AAP-6]

charge¹ / charge¹

A given quantity of explosive, either in bulk or contained in a bomb, a projectile, a mine or similar device, or used as a propellant. *Related terms: primed charge; priming charge; shaped charge.* [AAP-6]

charge² / charge²

A quantity of explosives prepared for demolition purposes. *Related terms: booster²; cutting charge; cratering charge; inert filling.* [AAP-6]

plan zapór

Mapa lub szkic, na którym zaznaczono i opisano wszystkie zapory. >*Synonym: obstacle plan.*
[NO-01-A005]

rejon zastrzeżony do budowy zapór

Rejon ustalony przez upoważnionego dowódcę, w którym nie wolno stosować zapór, aby nie utrudniać manewru wojsk własnych. Ograniczenia mogą dotyczyć całkowitego zakazu rozmieszczania zapór w ustalonym rejonie w określonym czasie. [AAP-6]

podstawowa zdolność zatrzymania podstawowa skuteczność zatrzymania

Prawdopodobieństwo zatrzymania przez miny pojedynczego pojazdu podczas próby pokonania pola minowego, wyrażone w procentach. [NO-01-A005]

palisada

Zapora przeciwpancerna zbudowana ze słupów pionowo umieszczonych w wykopach przygotowanych na drodze. [NO-01-A005]

mina pułapka

Urządzenie opracowane, skonstruowane lub przystosowane do rażenia, uruchamiane przez poruszenie pozornie niegroźnego obiektu lub zbliżenie się do niego albo wykonanie pozornie bezpiecznej czynności. >*Termin związany: proofing.* [AAP-6]

detonator pośredni

Materiał wybuchowy o wysokiej sile rażenia, dostatecznie czuły, aby zostać pobudzonym przez małe elementy wybuchowe zawarte w zapalniku lub w spłonce pobudzającej i wystarczająco mocny, aby spowodować detonację głównego ładunku materiału wybuchowego. >*Terminy związane: booster¹; charge^{1,2}.*
[AAP-6]

kamuflet

Wnęką powstała w wyniku eksplozji podziemnej na dużej głębokości, gdy nie występują pęknięcia na powierzchni gruntu. [NO-01-A005]

ładunek

Określona ilość materiału wybuchowego, stanowiąca zawartość bomby, pocisku, miny oraz innego przedmiotu wybuchowego lub użyta do ich miotania. >*Terminy związane: primed charge; priming charge; shaped charge.* [AAP-6]

ładunek wybuchowy

Ilość materiału wybuchowego przygotowana do wysadzania. >*Terminy związane: booster²; cutting charge; cratering charge; inert filling.* [AAP-6]

charged demolition target / ouvrage miné

A demolition target on which all charges have been placed and which is in the state of readiness, either state 1 - safe, or state 2 - armed. *Related terms: state of readiness¹; state of readiness².* [AAP-6]

charge gallery / fourneau de destruction

Horizontal shaft designed to receive the charges for the future implementation of a demolition obstacle or a denial measure. *Related term: demolition chamber.*

chemical mine / mine chimique

A mine containing a chemical agent designed to kill, injure, or incapacitate personnel or to contaminate materiel or terrain. *Related term: mine¹.* [AAP-6]

classification of bridges and vehicles

Preferred term: military load classification. [AAP-6]

close in countermine operation / opération de contremine sur les lieux

Countermine operation from positions within a mined area.

close in mine detection / détection de mines in situ

Mine detection from positions within a mined area.

cluster⁴ / grappe⁴

In land mine warfare, a component of a pattern-laid minefield. It may be antitank, anti-personnel or mixed. It consists of one to five mines and no more than one antitank mine. [AAP-6]

combination firing circuit / circuit combiné de mise de feu

An assembly comprising two independent firing systems, one non-electric and one electric, so that the firing of either system will detonate all charges. *Related term: dual firing circuit.* [AAP-6]

combination influence mine / mine à influences combinées

combined influence mine

A mine designed to actuate only when two or more different influences are received either simultaneously or in a predetermined order. [AAP-6]

combined influence mine

Preferred term: combination influence mine. [AAP-6]

obiekt przygotowany do wysadzenia

Obiekt do wysadzenia, w którym umieszczono wszystkie ładunki i który znajduje się w stanie gotowości 1 - zabezpieczonym, albo w stanie gotowości 2 - uzbrojonym. *>Terminy związane: state of readiness¹; state of readiness².* [AAP-6]

sztolnia na ładunek wybuchowy

Poziomy szyb przeznaczony do umieszczenia w nim ładunków wybuchowych w celu wykonania przeszkody metodą wybuchową lub działań powstrzymujących. *>Termin związany: demolition chamber.* [NO-01-A005]

mina chemiczna

Mina zawierająca bojowy środek trujący, przeznaczona do rażenia siły żywej albo do skażenia sprzętu lub terenu. *>Termin związany: mine¹.* [AAP-6]

klasyfikacja mostów i pojazdów

>Termin zalecany: military load classification. [AAP-6]

działania przeciwminowe w bezpośredniej styczności

Działania przeciwminowe prowadzone w rejonie zaminowanym. [NO-01-A005]

wykrywanie min w bezpośredniej styczności

Wykrywanie min w obrębie rejonu zaminowanego. [NO-01-A005]

klaster⁴

W lądowych działaniach minowych element pola minowego ustawionego według schematu. Może być przeciwpancerna, przeciwpiechotna lub mieszana i składać się z jednej do pięciu min w tym nie więcej niż jednej miny przeciwpancernej. [AAP-6]

kombinowany obwód odpalania, mieszana sieć zapalająca

Zespół zawierający dwa niezależne systemy odpalania, nieelektryczny i elektryczny, z których każdy z osobna zapewnia zdetonowanie wszystkich ładunków. *>Termin związany: dual firing circuit.* [AAP-6]

kombinowana mina niekontaktowa

Mina, której pobudzenie odbywa się pod wpływem dwóch lub więcej różnych bodźców, działających równocześnie, albo w ustalonej kolejności. [AAP-6]

kombinowana mina niekontaktowa

>Termin zalecany: combination influence mine. [AAP-6]

command-detonated munition / munition télécommandée

A munition that is deliberately and remotely detonated by the person in control of that munition. [AAP-6]

concealment / dissimulation

The protection from observation or surveillance. *Related terms: airborne alert; column cover; coverage; fighter cover; screen.* [AAP-6]

constructed obstacle / obstacle construit

An obstacle created by using resources other than explosives or mines.

contact mine / mine à contact

A mine detonated by physical contact. *Related term: mine.* [AAP-6]

corner point / repère de sommet

Point in the perimeter trace of a minefield at which the perimeter line changes direction.

countermine / contre-miner

To explode the main charge in a mine by the shock of a nearby explosion of another mine or independent explosive charge. The explosion of the main charge may be caused either by sympathetic detonation or through the explosive train and/or firing mechanism of the mine. *Related term: mine.* [AAP-6]

countermine operation / opération de contre-minage

In land mine warfare, an operation to reduce or eliminate the effects of mines or minefields. *Related terms: demining; proofing.* [AAP-6]

crater obstacle / obstacle à base d'entonnoirs

An obstacle consisting of one or more craters, created normally in a roadway using demolitions.

cratering charge / charge enterrée

A charge placed at an adequate depth to produce a crater. *Related term: charge².* [AAP-6]

crossing area / zone de franchissement

A number of adjacent crossing sites under the control of one commander. [AAP-6]

crossing site / site de franchissement

The location of a single bridge or rafting site, or in an initial assault a site for the crossing of assault boats or for the swimming or fording of vehicles on a broad front.

amunicja detonowana sygnałem

Amunicja zdalnie detonowana przez osobę sprawującą nad nią kontrolę. [AAP-6]

ukrycie

Zabezpieczenie przed obserwacją lub rozpoznaniem. *>Terminy związane: airborne alert; column cover; coverage; fighter cover; screen.* [AAP-6]

zapora fortyfikacyjna

Zapora inżynierska wykonana przy użyciu innych środków niż materiały wybuchowe lub miny. [NO-01-A005]

mina kontaktowa

Mina detonująca pod wpływem kontaktu fizycznego. *>Termin związany: mine.* [AAP-6]

punkt narożny

punkt na obwodzie pola minowego, w którym linia wyznaczająca granice pola zmienia kierunek. [NO-01-A005]

wybuchowe niszczenie miny

Eksplodowanie głównego ładunku miny spowodowane eksplozją innej miny lub ładunku wybuchowego. Eksplozja może być spowodowana przez przeniesienie detonacji albo przez naprowadzenie ładunku wybuchowego i/lub odpalenie mechanizmu miny. *>Termin związany: mine.* [AAP-6]

działania przeciwminowe, operacja przeciwminowa

W lądowych działaniach minowych czynności zmierzające do ograniczenia lub wyeliminowania skutków działania min lub pól minowych. *>Terminy związane: demining; proofing.* [AAP-6]

lej

Przeszkoda w postaci dołu, utworzona na drodze za pomocą środków wybuchowych. [NO-01-A005]

ładunek do wykonywania lejów

Ładunek materiału wybuchowego umieszczony na odpowiedniej głębokości, tak, aby po detonacji utworzył lej. *>Termin związany: charge².* [AAP-6]

odcinek przeprawy

Pewna ilość sąsiadujących z sobą punktów przepraw pod kontrolą jednego dowódcy. [AAP-6]

punkt przeprawy

Miejsce pojedynczej przeprawy mostowej lub promowej, albo w początkowej fazie przeprawy desantowej na łodziach, pojazdach pływających lub brodzących na szerokim froncie. [NO-01-A005]

crossing site commander / commandant du site de franchissement

An officer in command of a crossing site, who is responsible for both the technical aspects of maintaining the crossing and the movement of troops and vehicles across it.

cutting charge / charge coupante

A charge which produces a cutting effect in line with its plane of symmetry. *Related term: charge².* [AAP-6]

D

dead mine / mine inerte¹

A mine which has been neutralized, sterilized or rendered safe. *Related terms: disarmed mine; drill mine; instructional mine; mine²; practice mine^{1,2}.* [AAP-6]

deliberate breaching / ouverture de brèche préparée

The creation of a lane through a minefield or a clear route through a barrier or fortification, which is systematically planned and carried out. [AAP-6]

deliberate crossing / franchissement préparé

A crossing that requires extensive planning and detailed preparation. *Related term: hasty crossing.*

demining / dépollution à des fins civiles

The removal of all unexploded mines, explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps from a defined area to make the area safe for civilians. Note: demining is not normally conducted by military units. *Related terms: countermine operation; improvised explosive device; unexploded explosive ordnance.* [AAP-6]

demolition / destruction

The destruction of structures, facilities or materiel by use of fire, water, explosives, mechanical, or other means. *Related terms: technical neutralization; uncharged demolition target.* [AAP-6]

demolition chamber / chambre de destruction

Space intentionally provided in a structure for the emplacement of explosive charges. [AAP-6]

demolition firing party / équipe de mise a feu du dispositif de destruction

The party at the site which is technically responsible for the demolition. *Related term: demolition guard.* [AAP-6]

dowódca punktu przeprawy

Dowódca odpowiedzialny za techniczne utrzymanie punktu przeprawy oraz przeprawę wojsk i sprzętu. [NO-01-A005]

ładunek tnący

Ładunek charakteryzujący się efektem cięcia w jego osi symetrii. >*Termin związany: charge².* [AAP-6]

mina martwa

Mina, która została zneutralizowana, pozbawiona cech bojowych lub rozbrojona. >*Terminy związane: disarmed mine; drill mine; instructional mine; mine²; practice mine^{1,2}.* [AAP-6]

planowane przejście

Planowane i wykonywane przejście w polu minowym, przeszkodzie lub zaporze fortyfikacyjnej. [AAP-6]

przeprawa zaplanowana

Przekraczanie śródlądowej przeszkody wodnej, wymagające dokładnego planowania i szczegółowego przygotowania. >*Termin związany: hasty crossing.* [NO-01-A005]

usuwanie niewybuchów

Usuwanie niewybuchów min, amunicji wybuchowej, improwizowanych urządzeń wybuchowych i min-pułapek w określonym rejonie tak, aby stał się on bezpieczny dla osób cywilnych. *Uwaga: usuwanie niewybuchów nie jest zazwyczaj wykonywane przez formacje wojskowe.* >*Terminy związane: countermine operation; improvised explosive device; unexploded explosive ordnance.* [AAP-6]

burzenie, wysadzanie, niszczenie

Niszczenie budynków, urządzeń, instalacji lub sprzętu z użyciem ognia, wody, materiałów wybuchowych, środków mechanicznych lub innych. [NO-01-A005]

komora minowa

Otwór lub wnęka wykonana w konstrukcji w celu umieszczenia ładunku wybuchowego. [AAP-6]

grupa wysadzająca

Grupa technicznie odpowiedzialna za wyburzenia lub niszczenia w danym miejscu. >*Termin związany: demolition guard.* [AAP-6]

demolition guard / détachement de protection d'un dispositif de destruction

A local force positioned to ensure that a target is not captured by an enemy before orders are given for its demolition and before the demolition has been successfully fired. The commander of the demolition guard is responsible for the operational command of all troops at the demolition site, including the demolition firing party. He is responsible for transmitting the order to fire to the demolition firing party. *Related term: demolition firing party.* [AAP-6]

demolition kit / lot de destruction

The demolition tool kit complete with explosives. [AAP-6]

demolition obstacle / destruction

An obstacle created by using explosives.

demolition plan / plan de destruction

Documentation with the data required for the preparation of a single demolition.

demolition target / ouvrage à détruire

A target of known military interest identified for possible future demolition. [AAP-6]

demolition tool kit / lot d'artificier

The tools, materials and accessories of a non-explosive nature necessary for preparing demolition charges. *Related term: demolition kit.* [AAP-6]

denial measure / mesure d'interdiction

An action to hinder or deny the enemy the use of space, personnel, or facilities. It may include destruction, removal, contamination, or erection of obstructions. *Related term: secure.* [AAP-6]

destruction radius / rayon de destruction

In mine warfare, the maximum distance from an exploding charge of stated size and type at which a mine will be destroyed by sympathetic detonation of the main charge, with a stated probability of destruction, regardless of orientation. [AAP-6]

detonating cord / cordeau détonant

A waterproof flexible fabric tube containing a high explosive designed to transmit the detonation wave. [AAP-6]

detonating cord amplifier / relais d'amorçage

A device attached to a detonating cord which allows for the ignition of a charge and the simultaneous transmission of a detonating wave to another charge. [AAP-6]

pododdział ochrony niszczeń

Pododdział przeznaczony do ochrony obiektu przed jego opanowaniem przez przeciwnika zanim nie zostaną wydane i wykonane rozkazy do wysadzenia. Dowódca pododdziału ochrony niszczeń jest odpowiedzialny za dowodzenie wszystkimi pododdziałami w miejscu wyburzeń, włącznie z grupą wysadzającą. Jest odpowiedzialny za przekazanie rozkazu do wysadzania grupie wysadzającej. >*Termin związany: demolition firing party.* [AAP-6]

zestaw do wyburzeń

Komplet narzędzi, przyrządów, aparatów do wyburzania wraz z materiałami wybuchowymi. [AAP-6]

przeszkoda wykonana metodą wybuchową

Przeszkoda wykonana przy użyciu materiałów wybuchowych. [NO-01-A005]

plan niszczeń

Dokumentacja zawierająca dane wymagane do przygotowania obiektu do wyburzenia. [NO-01-A005]

obiekt do zniszczenia

Obiekt o znaczeniu wojskowym, oceniany jako prawdopodobny cel niszczeń w przyszłości. [AAP-6]

zestaw narzędzi do wyburzeń

Narzędzia, materiały i akcesoria o charakterze niewybuchowym, niezbędne do przygotowania ładunków wybuchowych. >*Termin związany: demolition kit.* [NO-01-A005]

działania powstrzymujące

Działania prowadzone w celu utrudnienia lub uniemożliwienia przeciwnikowi wykorzystania terenu, sił i środków. Mogą obejmować niszczenie, usuwanie, skażenie lub wznoszenie przeszkód. >*Termin związany: secure.* [NO-01-A005]

promień niszczenia

W działaniach minowych maksymalna odległość od eksplodującego ładunku wybuchowego o określonych parametrach, przy której fala detonacyjna zniszczy minę z określonym prawdopodobieństwem bez względu na miejsce jej ustawienia. [NO-01-A005]

lont detonujący, lont wybuchowy

Wodoszczelny, elastyczny przewód, wypełniony materiałem wybuchowym o zwiększonej sile działania, przeznaczony do przekazania fali detonacyjnej. [AAP-6]

urządzenie zapłonowe

Urządzenie dołączone do lontu detonującego, które umożliwia zdetonowanie ładunku i równoczesne przekazanie fali detonacyjnej do innego ładunku. [NO-01-A005]

detonator / détonateur

A device containing a sensitive explosive intended to produce a detonation wave. [AAP-6]

disarmed mine / mine désarmée

A previously armed mine which has been returned to a safe state. *Related terms: dead mine; inert mine.* [AAP-6]

dispenser / distributeur

In air armament, a container or device which is used to carry and release submunitions. *Related terms: cluster bomb unit; submunition.* [AAP-6]

dormant state / état dormant

In mine warfare, the transitory state of a mine during which design features prevent it from being actuated. *Related term: actuate.* [AAP-6]

drill mine / mine d'entraînement¹

An inert-filled mine, or mine-like body, used in loading, laying or discharge practice and trials. *Related term: practice mine^{1,2}.* [AAP-6]

dry gap bridge / pont sur brèche sèche

A bridge, fixed or portable, which is used to span a gap that does not normally contain water, e.g., antitank ditches, road craters, etc. [AAP-6]

dual firing circuit / circuit double de mise de feu

An assembly comprising two independent firing systems, both electric or both non-electric, so that the firing of either system will detonate all charges. *Related term: combination firing circuit.* [AAP-6]

dud / raté¹

Explosive munition which has not been armed as intended or which has failed to explode after being armed. [AAP-6]

E

emergency water crossing site / site de franchissement d'urgence

A site on a water obstacle in the combat zone where some construction work has been undertaken to permit the rapid and flexible use in wartime of emergency crossing assets such as military bridging or rafting equipment.

detonator

Urządzenie zawierające materiał wybuchowy o wysokim stopniu pobudzenia, przeznaczone do wytworzenia fali detonacyjnej. [AAP-6]

mina rozbrojona

Uprzednio uzbrojona mina, która ponownie jest w stanie zabezpieczonym. > *Terminy związane: dead mine; inert mine.* [NO-01-A005]

zasobnik

W uzbrojeniu lotniczym kontener lub urządzenie, używane do przenoszenia i zwalniania amunicji kasetowej. > *Terminy związane: cluster bomb unit; submunition.* [AAP-6]

stan czuwania

W działaniach minowych stan przejściowy miny, w którym cechy konstrukcyjne uniemożliwiają jej przedwczesne pobudzenie. > *Termin związany: actuate.* [AAP-6]

mina ćwiczebna

Mina wypełniona materiałem nieaktywnym lub atrapa miny, używana do nauki ładowania, ustawiania lub wysadzania. > *Terminy związane: practice mine^{1,2}.* [AAP-6]

most nad przeszkodą

Most stały lub przewoźny, wykorzystywany do położenia nad przeszkodą, która zazwyczaj nie zawiera wody, np. rowy przeciwpancerne, leje na drogach itp. [AAP-6]

podwójny obwód wybuchowy, podwójna sieć zapalająca

Zespół zawierający dwa niezależne systemy odpalania ładunków, elektryczny lub nieelektryczny, tak skonstruowany, że zadziałanie każdego z nich z osobna spowoduje detonację wszystkich ładunków. > *Termin związany: combination firing circuit.* [AAP-6]

niewybuchy, niewypały

Środki wybuchowe, które nie zostały uzbrojone, tak jak zamierzano lub nie eksplodowały pomimo ich uzbrojenia. [AAP-6]

zapasowy punkt przeprawy

Punkt przeprawy przy przeszkodzie wodnej w strefie walk, gdzie wykonano prace konstrukcyjne umożliwiające szybkie i elastyczne użycie w czasie wojny doraźnych środków przeprawowych takich jak mosty, promy, barki lub innych środków przeprawowych. [NO-01-A005]

end point marker / repère d'extrémité

In land mine warfare, marker located at the beginning and end of a mine strip, mine row or Irregular Outer Edge (IOE) base line.

engineer commander / commandant du génie militaire

In land warfare, a combat engineer officer who advises an appropriate commander on engineer matters, proposes engineer operations, commands engineer operations as directed, and supervises engineer operations by troops not directly under his command. In some armies, these responsibilities may be divided between two individuals. [AAP-6]

engineer intelligence / renseignement du génie

The product resulting from the processing of information concerning enemy engineer operations and resources, environmental conditions, military geographic information and terrain required by a commander in the planning of combat operations.

engineer resources and terrain documentation / documentation sur les ressources du génie et sur le terrain

Information on the terrain, engineer resources, installations and facilities that cannot be recognized on a standard map.

environment / environnement

The surroundings in which an organization operates, including air, water, land, natural resources, flora, fauna, humans and their interrelation. [AAP-6]

exercise mine / mine d'exercice

In naval mine warfare, a mine suitable for use in mine warfare exercises, fitted with visible or audible indicating devices to show where and when it would normally fire. *Related terms: mine; practice mine².* [AAP-6]

exploder / explodeur

A device assigned to generate an electric current in a firing circuit after deliberate action by the user in order to initiate an explosive charge or charges. [AAP-6]

explosive ordnance disposal / neutralisation des explosifs et munitions

EOD

The detection, identification, on-site evaluation, rendering safe, recovery and final disposal of unexploded explosives ordnance. It may also include explosives ordnance which has become hazardous by damage or deterioration. *Related terms: antisubmarine warfare pouncer operation; mine countermeasures pounce procedure.* [AAP-6]

oznaczanie granic pola minowego

W lądowych działaniach minowych oznaczenia (znaczniki) umieszczane na początku i końcu pola minowego, rzędu lub pasa min a także na linii nieregularnego skraju zewnętrznego. [NO-01-A005]

dowódca inżynieryjny, szef saperów

W działaniach lądowych oficer wojsk inżynieryjnych, który doradza odpowiedniemu dowódcy przedsięwzięcia z zakresu zabezpieczenia inżynieryjnego, proponuje działania inżynieryjne, dowodzi działaniami inżynieryjnymi zgodnie z wytycznymi oraz nadzoruje działania inżynieryjne wykonywane przez jednostki, którymi bezpośrednio nie dowodzi. W niektórych armiach odpowiedzialność ta może być podzielona pomiędzy dwie osoby. [AAP-6]

rozpoznanie inżynieryjne

Wynik przetworzenia informacji dotyczących działań oraz sił i środków inżynieryjnych przeciwnika, warunków otoczenia, wojskowej informacji geograficznej i terenu niezbędny dla dowódcy do planowania działań bojowych. [NO-01-A005]

ocena inżynieryjna terenu

Informacje o terenie, siłach i środkach wojsk inżynieryjnych, urządzeniach i obiektach budowlanych, których nie można uzyskać ze standardowej mapy. [NO-01-A005]

środowisko

Otoczenie, w którym działa organizacja, obejmujące powietrze, wodę, ziemię, zasoby naturalne, florę, faunę, ludzi i ich wzajemne relacje. [AAP-6]

morska mina ćwiczebna

W morskich działaniach minowych, mina używana do ćwiczeń, wyposażona w widzialne lub słyszalne urządzenia sygnalizacyjne, informujące o tym gdzie i kiedy mogłaby być zdetonowana. *>Terminy związane: mine; practice mine².* [AAP-6]

zapalarka

Urządzenie przeznaczone do wytwarzania prądu elektrycznego w układzie odpalania, w celu odpalenia ładunku lub ładunków wybuchowych. [NO-01-A005]

niszczenie amunicji wybuchowej

EOD

Wykrywanie, identyfikacja, ocena na miejscu, rozbrajanie, odzyskiwanie i niszczenie niewybuchów. Może również dotyczyć amunicji wybuchowej, która stała się niebezpieczna ze względu na uszkodzenie lub obniżenie jakości. *>Terminy związane: antisubmarine warfare pouncer operation; mine countermeasures pounce procedure.* [AAP-6]

explosive train / chaîne de mise à feu

A succession of initiating and igniting elements arranged to cause a charge to function. [AAP-6]

ciąg wybuchowy

Szereg elementów inicjujących i zapalających umieszczonych tak, aby spowodować detonację ładunku wybuchowego. [NO-01-A005]

F

F- kill (firepower kill) / destruction - F (destruction – puissance de feu)

The state of a tank whose main armament is out of action either because the crew is unable to operate it or because the armament or its associated equipment has been so badly damaged as to render it inoperable and irreparable by the crew on the battlefield. *Related terms: K-kill (complete kill); M-kill (mobility-kill).*

uszkodzenie typu F (utrata siły ognia)

Uszkodzenie głównego uzbrojenia lub osprzętu towarzyszącego wozu bojowego, którego naprawa na polu walki siłami załogi nie jest możliwa. *Terminy związane: K-kill (complete kill); M-kill (mobility-kill).* [NO-01-A005]

falling block obstacle / bloc basculant

A concrete block vertically erected beside a road which, when activated by a small charge of explosives, falls across the road creating an anti-tank obstacle.

zapora ze słupa betonowego

Przeszkoda z bloku betonowego ustawionego pionowo obok drogi, który po wysadzeniu przewraca się w poprzek drogi, tworząc zaporę przeciwpancerną. [NO-01-A005]

field fortification / fortification de campagne

An emplacement or shelter of a temporary nature which can be constructed with reasonable facility by units requiring no more than minor engineer supervisory and equipment participation. [AAP-6]

polowy obiekt fortyfikacyjny

Stanowisko lub schron o charakterze tymczasowym, zbudowane w sposób prosty przez pododdziały dowolnego rodzaju wojsk bez specjalistycznego nadzoru i sprzętu inżynierskiego. [AAP-6]

field type obstacle / obstacle de campagne

An obstacle for which no on-site preparation is undertaken prior to its implementation. *Related term: peacetime prepared obstacle.*

przeszkoda typu polowego

Przeszkoda terenowa, w celu wykonania której nie podejmowano wcześniej żadnych działań. > *Termin związany: peacetime prepared obstacle.* [NO-01-A005]

firing / mise à feu

Actuation of the firing system. *Related term: firing system.* [AAP-6]

odpalanie

Pobudzenie systemu odpalania. > *Termin związany: firing system.* [AAP-6]

**firing circuit / circuit de mise de feu
firing mechanism**

In land operations, an electrical circuit and/or pyrotechnic loop designed to detonate connected charges from a firing point. [AAP-6]

**układ odpalania, sieć zapalająca
mechanizm odpalający (mechanizm spustowy)**

W działaniach lądowych obwód elektryczny i/lub wybuchowy (pirotechniczny) przeznaczony do zdetonowania połączonych ładunków wybuchowych z punktu odpalania. [AAP-6]

firing mechanism

Preferred term: firing circuit^{1,2}. [AAP-6]

mechanizm odpalający (mechanizm spustowy)

> *Termin zalecany: firing circuit^{1,2}.* [AAP-6]

firing point / point de mise de feu

That point in the firing circuit where the device employed to initiate the detonation of the charges is located. [AAP-6]

punkt odpalania

Miejsce w obwodzie odpalania, w którym umieszczone jest urządzenie do zainicjowania detonacji ładunków wybuchowych. [NO-01-A005]

firing system / mise de feu

System designed to actuate an explosive, electric or other train, in order to cause the explosion of a charge. *Related term: firing.* [AAP-6]

system odpalania

System przeznaczony do pobudzania ciągu wybuchowego w celu spowodowania eksplozji ładunku wybuchowego. > *Termin związany: firing.* [NO-01-A005]

full width attack mine / mine toute largeur

In land mine warfare, an anti-tank mine which will attack any point across the full width of the target, that is belly and tracks.

fuze / fusée

A device which initiates an explosive train. *Related terms: base fuze; boresafe fuze; direct action fuze; fuze; impact action fuze; proximity fuze; safety fuze; self-destroying fuze; shuttered fuze; time fuze.*

[AAP-6]

fuze cavity / alvéole d'amorçage

A recess in a charge for receiving a fuze. [AAP-6]

fuzed mine / mine amorcée

In mine warfare, the state of a mine equipped with its firing device but with the safety devices applied. The mine is not armed and the firing circuit has not been energized.

mina przeciwdenna

W lądowych działaniach minowych mina przeciwpancerna, której wybuch oddziałuje na całą szerokość pojazdu, to znaczy razi spód i gaśnice. [NO-01-A005]

zapalnik

Urządzenie inicjujące ciąg wybuchowy. > *Terminy związane: base fuze; boresafe fuze; direct action fuze; fuze; impact action fuze; proximity fuze; safety fuze; self-destroying fuze; shuttered fuze; time fuze.*

[AAP-6]

gniazdo na zapalnik

Wnęka na zapalnik w ładunku wybuchowym. [AAP-6]

mina nieuzbrojona

W lądowych działaniach minowych, stan miny wyposażonej w mechanizm odpalania, ale z urządzeniami zabezpieczającymi. Mina taka nie jest uzbrojona, a obwód odpalania nie jest zasilany energią elektryczną. [NO-01-A005]

G

gap marker / marqueur d'extrémité de couloir

In land mine warfare, markers used to indicate a minefield gap. Gap markers at the entrance to, and exit from, the gap will be referenced to a landmark or immediate marker. *Related terms: lane marker; minefield lane; row marker; strip marker.* [AAP-6]

oznakowanie przejścia w polu minowym

W lądowych działaniach minowych oznakowania używane do wskazania przejścia w polu minowym. Oznakowanie przejścia na jego wejściu i wyjściu dowiązane jest do odpowiednich punktów orientacyjnych w terenie lub oznakowań pośrednich. > *Terminy związane: lane marker; minefield lane; row marker; strip marker.* [AAP-6]

garrison ammunition storage site / dépôt de munitions de garnison

A storage site located in the vicinity of a barracks which is designed to house all or part of the unit basic load of ammunition. *Related terms: barrier ammunition storage building, barrier ammunition storage site.*

garnizonowy skład amunicji

Miejsce magazynowania pełnej lub częściowej jednostki ognia, umieszczone w pobliżu koszar. > *Terminy związane: barrier ammunition storage building, barrier ammunition storage site.* [NO-01-A005]

general stopping power / pouvoir d'arrêt général

The percentage of a group of vehicles in battle formation likely to be stopped by mines when attempting to cross a minefield. [AAP-6]

ogólna zdolność zatrzymania, ogólna skuteczność zatrzymania

Wartość procentowa z danej grupy pojazdów ugrupowanych w szyku bojowym, które prawdopodobnie zostaną zatrzymane przez miny podczas próby pokonywania pola minowego. [AAP-6]

H

hasty breaching / ouverture de brèche dans la foulée

The creation of a route through a minefield, obstacle or fortification using the means at hand or those readily available and made without pausing to make elaborate preparations. *Related term: deliberate breaching.* (23 Engr WP)

doraźne wykonanie przejścia

Szybkie wykonanie jakiegokolwiek metodą przejścia w polu minowym, zaporze lub fortyfikacji. *Termin związany: deliberate breaching.* [NO-01-A005]

hasty crossing / franchissement dans la foulée

The crossing of an inland water obstacle using the crossing means at hand or those readily available, and made without pausing for elaborate preparations. *Related term: deliberate crossing.* [AAP-6]

hollow charge / charge perforante

A shaped charge producing a deep cylindrical hole of relatively small diameter in the direction of its axis of rotation. [AAP-6]

horizontal action mine / mine à action horizontale

In land mine warfare, a mine designed to produce a destructive effect in a plane approximately parallel to the ground. *Related term: mine¹.* [AAP-6]

I

igniter / allumeur

A device designed to produce a flame or a spark to initiate an explosive train. [AAP-6]

improvised explosive device / dispositif explosif de circonstance

IED

A device placed or fabricated in an improvised manner incorporating destructive, lethal, noxious, pyrotechnic or incendiary chemicals and designed to destroy, incapacitate, harass or distract. It may incorporate military stores, but is normally devised from non-military components. *Related terms: area clearance; demining; proofing.* [AAP-6]

inert filling / charge inerte

A prepared non-explosive filling of the same weight as the explosive filling. *Related term: charge².* [AAP-6]

inert mine / mine inerte²

A mine or replica of a mine incapable of producing an explosion. *Related terms: disarmed mine; drill mine; instructional mine; mine²; practice mine^{1,2}.* [AAP-6]

influence mine / mine à influence

A mine actuated by the effect of a target on some physical condition in the vicinity of the mine or on radiations emanating from the mine. *Related term: mine².* [AAP-6]

initiation¹ / amorçage¹

The action of a device used as the first element of an explosive train which, upon receipt of the proper impulse, causes the detonation or burning of an explosive item. [AAP-6]

pokonanie przeszkody wodnej z marszu

Przekroczenie śródlądowej przeszkody wodnej z wykorzystaniem posiadanych lub łatwo dostępnych środków przepławowych, bez przerwy na dokładne przygotowanie. > *Termin związany: deliberate crossing.* [AAP-6]

ładunek do wykonywania otworów

Ładunek kumulacyjny wytwarzający głęboki otwór cylindryczny o stosunkowo małej średnicy wzdłuż jego osi pionowej lub podłużnej. [AAP-6]

mina poziomego rażenia

W lądowych działaniach minowych mina przeznaczona do wywołania efektów niszczących w płaszczyźnie prawie równoległej do powierzchni ziemi. > *Termin związany: mine¹.* [NO-01-A005]

zapłonnik

Urządzenie przeznaczone do wytworzenia płomienia lub iskry w celu zainicjowania ciągu wybuchowego. [AAP-6]

improwizowane urządzenie wybuchowe

IED

Urządzenie wykonane w sposób niestandardowy, zawierające niszczące, niebezpieczne, szkodliwe środki pirotechniczne lub zapalające środki chemiczne, przeznaczone do niszczenia, unieszkodliwiania, nękania lub odwrócenia uwagi. Może zawierać materiały wojskowe, ale zwykle skonstruowane jest z elementów pochodzących z innych źródeł. > *Terminy związane: area clearance; demining; proofing.* [AAP-6]

wypełnienie obojętne

Spreparowane wypełnienie niewybuchowe o tej samej masie, co wypełnienie materiałem wybuchowym. > *Termin związany: charge².* [AAP-6]

mina szkolna¹

Mina lub replika miny niezdolna do wybuchu. > *Terminy związane: disarmed mine; drill mine; instructional mine; mine²; practice mine^{1,2}.* [AAP-6]

mina niekontaktowa

Mina pobudzana poprzez oddziaływanie celu na określone właściwości fizyczne jej otoczenia lub na emitowane przez nią promieniowanie. > *Termin związany: mine².* [AAP-6]

inicjowanie

Zadziałanie urządzenia będącego pierwszym elementem ciągu wybuchowego, które po otrzymaniu właściwego impulsu powoduje detonację lub zadziałanie zapalnika ładunku wybuchowego. [AAP-6]

instructional mine / mine d'instruction²

An inert mine used for instruction and normally sectionalized for this purpose. *Related terms: dead mine; drill mine; inert mine; practice mine¹.*
[AAP-6]

mina szkolna²

Mina niezdolna do wybuchu, wykorzystywana do szkolenia, podzielona na sekcje. > *Terminy związane: dead mine; drill mine; inert mine; practice mine¹.*
[AAP-6]

intention to lay report / compte rendu d'intention

A report of intention to lay a minefield which is sent to the next higher. *Synonym: report of intent.* (23 Engr WP)

meldunek o zamiarze ustawienia pola minowego

Zgłoszenie do bezpośredniego przełożonego zamiaru ustawienia pola minowego. *Synonym: report of intent.*
[NO-01-A005]

intermediate marker / marqueur intermédiaire

In land mine warfare, a marker, natural, artificial or specially installed, which is used as a point of reference between the landmark and the minefield. *Related terms: gap marker; lane marker; marker^{1,2}; minefield lane; minefield breaching; row marker; strip marker.* [AAP-6]

marker (znacznik) pośredni

W lądowych działaniach minowych znacznik naturalny, sztuczny lub specjalnie zainstalowany, który jest wykorzystywany jako punkt odniesienia pomiędzy terenowym punktem orientacyjnym i polem minowym. > *Terminy związane: gap marker; lane marker; marker^{1,2}; minefield lane; minefield breaching; row marker; strip marker.* [AAP-6]

intermittent arming device / dispositif de réceptivité intermittente

A device included in a mine so that it will be armed only at set times. [AAP-6]

mechanizm czasowy

Mechanizm umieszczony w minie, uzbrajający ją po upływie ustawionego czasu. [AAP-6]

irregular outer edge / contour extérieur irrégulier du champ de mines

In land mine warfare, short mine rows or strips laid in an irregular manner in front of a minefield facing the enemy, to deceive the enemy as to the type or extent of the mine field. Generally, the irregular outer edge will only be used in minefields with buried mines. [AAP-6]

nieregularny skraj zewnętrzny

W lądowych działaniach minowych krótki szereg lub pas min ułożonych w nieregularny sposób przed polem minowym w kierunku przeciwnika w celu wprowadzenia go w błąd, co do rodzaju i wymiarów pola minowego. Nieregularny skraj zewnętrzny wykorzystuje się zazwyczaj tylko w polach minowych, gdzie miny są maskowane gruntem. [AAP-6]

K

k-kill (complete kill) / destruction-K (destruction complète)

The state of a tank which has received a M-kill and F-kill and is damaged beyond repair. *Related terms: F-kill (firepower kill); M-kill (mobility kill).*

uszkodzenie typu K, zniszczenie całkowite

Stan wozu bojowego, w którym stwierdzono uszkodzenie typu M i F które nie mogą być naprawione. *Terminy związane: F-kill (firepower kill); M-kill (mobility kill).*
[NO-01-A005]

L

laid life / durée d'activation

In land mine warfare, the period of time throughout which the fuzing system of a mine may be activated. [AAP-6]

okres aktywności miny

W lądowych działaniach minowych okres, w którym system inicjujący utrzymuje minę w stanie aktywności bojowej. [NO-01-A005]

landing mat / grille d'atterrissage (ou de débarquement)

A prefabricated, portable mat so designed that any number of planks (sections) may be rapidly fastened together to form surfacing for emergency runways, landing beaches, etc. [AAP-6]

mata utwardzająca

Prefabrykowana, przenośna mata przystosowana do szybkiego łączenia dowolnej liczby jej segmentów w celu utworzenia powierzchni doraźnych dróg startowych, odcinków lądowania itp. [AAP-6]

landmark / repère terrestre

A feature, either natural or artificial, that can be accurately determined on the ground from a grid reference. [AAP-6]

land mine warfare

Preferred term: mine warfare. [AAP-6]

lane marker / marqueur de cheminement

In land mine warfare, sign used to mark a minefield lane. Lane markers, at the entrance to and exit from the lane, may be referenced to a landmark or intermediate marker. *Related terms: gap marker; lane marker; minefield lane; row marker; strip marker.* [AAP-6]

live mine / mine active

Preferred term: mine.

M

M-kill (mobility kill) / destruction-M (destruction mobilité)

The state of a tank which is incapable of executing controlled movement and is irreparable by the crew on the battlefield. *Related terms: F-kill (firepower kill); K-kill (complete kill).*

magnetic circuit

Preferred term: magnetic mine. [AAP-6]

magnetic mine / mine magnétique

magnetic circuit

A mine which responds to the magnetic field of a target. *Related term: mine².* [AAP-6]

main detonating line / cordeau maître

In demolition, a line of detonating cord used to transmit the detonation wave to two or more branches. [AAP-6]

marker² / marqueur²

In land mine warfare: *Related terms: gap marker; intermediate marker; lane marker; minefield lane; minefield breaching; row marker; strip marker.* [AAP-6] second definition only

military load classification / classement militaire classification of bridges and vehicles

MLC

A standard system in which a route, bridge or raft is assigned class number(s) representing the load it can carry. Vehicles are also assigned number(s) indicating the minimum class of route, bridge or raft they are authorized to use. *Related term: route classification.* [AAP-6]

punkt orientacyjny

Charakterystyczny element terenowy, naturalny lub sztuczny, którego położenie w terenie można dokładnie określić w odniesieniu do siatki mapy. [AAP-6]

ładowe działania minowe

>Termin zalecany: mine warfare. [AAP-6]

oznaczenie przejścia w polu minowym

W ładowych działaniach minowych znak używany do oznaczenia przejścia w polu minowym. Oznaczenia takie, przy wejściu i wyjściu, mogą być zorientowane względem terenowych punktów orientacyjnych lub znaków pośrednich. *>Terminy związane: gap marker; lane marker; minefield lane; row marker; strip marker.* [AAP-6]

mina aktywna

Termin zalecany: mine.

uszkodzenie typu M, utrata możliwości przemieszczania się

Stan wozu bojowego, którego uszkodzenie uniemożliwia kierowane przemieszczenie się a naprawa siłami załogi na polu walki nie jest możliwa. *Terminy związane: F-kill (firepower kill); K-kill (complete kill).* [NO-01-A005]

obwód (mina) magnetyczny(a)

>Termin zalecany: magnetic mine. [AAP-6]

mina magnetyczna

obwód (mina) magnetyczny(a)

Mina, która reaguje na pole magnetyczne celu. *>Termin związany: mine².* [AAP-6]

główny lont detonujący

Podczas wysadzania lont używany do przekazywania fali detonacyjnej do dwóch lub więcej sieci ładunków materiałów wybuchowych. [AAP-6]

oznakowanie

W ładowych działaniach minowych. *>Terminy związane: gap marker; intermediate marker; lane marker; minefield lane; minefield breaching; row marker; strip marker.* [AAP-6]

wojskowa klasyfikacja obciążenia klasyfikacja mostów i pojazdów

MLC

Znormalizowany system, w którym drogi, mosty, wiadukty czy środki przepławowe są odpowiednio oznaczone według klas dopuszczalnego obciążenia. Pojazdy również oznacza się według minimalnej klasy drogi, mostu czy środka przepławowego, z których mogą korzystać podczas przemieszczenia. *>Termin związany: route classification.* [AAP-6]

mine¹ / mine¹

In land mine warfare, an explosive munition designed to be placed under, on or near the ground or other surface area and to be actuated by the presence, proximity or contact of a person, land vehicle, aircraft or boat, including landing craft.

Related terms: acoustic circuit; acoustic mine; antenna mine; antisweeper mine; antitank mine; antiwatching device; armed mine; bottom mine; bouquet mine; chemical mine; coarse mine; contact mine; controllable mine; countermine; creeping mine; dead mine; drifting mine; drill mine; exercise mine; explosive filled mine; fitted mine; free mine; ground mine; homing mine; horizontal action mine; independent mine; inert mine; influence mine; instructional mine; jettisoned mines; magnetic mine; mine²; mine row; mine strip; mobile mine; moored mine; oscillating mine; poised mine; practice mine^{1,2}; pressure mine¹; pressure mine²; remotely delivered mine; rising mine; scatterable mine; snagline mine; watching mine. [AAP-6]

mine clearance / déminage²

The process of removing all mines from a route or area. [AAP-6]

mine detection / détection des mines

Activities to discover the presence of and to locate individual mines. This may include the identification of their type and status.

mine disposal / déminage¹

The process of rendering safe, neutralizing, recovering, removing or destroying mines. [AAP-6]

mine marking / marquage des mines

A system for indicating the location of individual mines.

mine row / rangée de mines

A single row of mines or clusters. *Related term: mine strip.* [AAP-6]

mine strip / rangée double

In land mine warfare, two parallel mine rows laid simultaneously six metres or six paces apart. *Related term: mine row.* [AAP-6]

mine warfare / guerre des mines

land mine warfare

MW

The strategic and tactical use of mines and their counter-measures. [AAP-6]

mine weapons / armes de guerre des mines

The collective term for all weapons which may be used in mine warfare. [AAP-6]

mina¹

W lądowych działaniach minowych dowolny środek wybuchowy umieszczany w ziemi, na lub w pobliżu ziemi albo innej powierzchni, i przeznaczony do wybuchu wskutek obecności, bliskości lub zetknięcia się z nim osoby, pojazdem lądowym, statkiem powietrznym lub łodzią, włączając okręt desantowy. >*Terminy związane: acoustic circuit; acoustic mine; antenna mine; antisweeper mine; antitank mine; antiwatching device; armed mine; bottom mine; bouquet mine; chemical mine; coarse mine; contact mine; controllable mine; countermine; creeping mine; dead mine; drifting mine; drill mine; exercise mine; explosive filled mine; fitted mine; free mine; ground mine; homing mine; horizontal action mine; independent mine; inert mine; influence mine; instructional mine; jettisoned mines; magnetic mine; mine²; mine row; mine strip; mobile mine; moored mine; oscillating mine; poised mine; practice mine^{1,2}; pressure mine¹; pressure mine²; remotely delivered mine; rising mine; scatterable mine; snagline mine; watching mine.* [AAP-6 PL]

rozminowywanie

Proces usuwania wszystkich min z drogi lub z danego obszaru. [AAP-6]

rozpoznanie min

Czynności wykonywane w celu wykrycia, lokalizacji oraz określenia typów i rodzajów min. [NO-01-A005]

unieszkodliwianie min

Proces zabezpieczania, neutralizacji, odzyskiwania, usuwania lub niszczenia min. [AAP-6]

oznaczenie min

System oznaczania położenia min.

rząd min

Szereg min lub grup min. >*Termin związany: mine strip.* [NO-01-A005]

pas min

W lądowych działaniach minowych dwa równoległe rzędy min ustawiane jednocześnie w odległości sześciu metrów lub sześciu kroków od siebie. >*Termin związany: mine row.* [AAP-6]

działania minowe

lądowe działania minowe

MW

Strategiczne i taktyczne wykorzystanie min i środków przeciwminowych. [AAP-6]

broń minowa

Termin ogólny obejmujący wszystkie systemy uzbrojenia, które mogą być użyte w działaniach minowych. [AAP-6]

mined area / zone minée

An area which is dangerous because of the presence or suspected presence of mines. [AAP-6]

minefield¹ / champ de mines¹

In land mine warfare, a defined area in which mines have been emplaced. *Related terms: antisubmarine barrier; antisubmarine patrol; barrier; barrier gap; mixed minefield; nuisance minefield; phoney minefield; protective minefield¹; tactical minefield.* [AAP-6]

minefield breach / brèche dans un champ de mines

A defined passage leading through a minefield which may not be completely free of obstacles nor unexposed to the effects of mines. (23 Engr WP)

minefield breaching / brèchage d'un champ de mines

The action to create one or more breaches through a minefield. *Related term: hasty breaching and deliberate breaching.* (ESDP 2002)

minefield density / densité d'un champ de mines

In land mine warfare, the average number of mines per meter of minefield front, or the average number of mines per square meter of minefield. [AAP-6]

minefield detection / détection de champ de mines

In countermine operations, the process for locating and determining the extent of mined areas. *Related term: mine detection.* (23 Engr WP)

minefield diagram / schéma de pose

Chart or drawing showing location, and pattern if used, of a minefield.

minefield lane / passage en colonne à travers un champ de mines

A marked passage, free of obstacles and not directly exposed to the effects of mines, leading through a minefield.

minefield marking / marquage des champs de mines

A standardized system of marking to indicate the location and extent of a minefield.

minefield record / compte rendu de mouillage de mines

A complete written record of all pertinent information concerning a minefield, submitted on a standard form by the officer in charge of the laying operations. [AAP-6]

mixed minefield / champ de mines mixte

A minefield containing both antitank and anti-personnel mines. *Related term: minefield¹.* [AAP-6]

obszar zaminowany, rejon zaminowany

Obszar niebezpieczny ze względu na obecność min lub prawdopodobieństwo ich występowania. [AAP-6]

pole minowe¹

W lądowych działaniach minowych określony obszar, na którym ustawiono miny. >*Terminy związane: antisubmarine barrier; antisubmarine patrol; barrier; barrier gap; mixed minefield; nuisance minefield; phoney minefield; protective minefield¹; tactical minefield.* [AAP-6]

przejście w polu minowym

Określone przejście prowadzące przez pole minowe, które może nie być całkowicie wolne od przeszkód i niespodziewanego oddziaływania min. [NO-01-A005]

wykonywanie przejścia w polu minowym

Działanie mające na celu wykonanie jednego lub kilku przejść w polu minowym. *Terminy związane: hasty breaching and deliberate breaching.*

gęstość pola minowego

W lądowych działaniach minowych średnia liczba min przypadająca na metr bieżący przedniego skraju pola minowego lub na metr kwadratowy pola minowego. [AAP-6]

rozpoznanie pola minowego

W działaniach przeciwmynowych jest to działanie w celu lokalizacji i określania (zasięgu, rozmiaru) zaminowanego terenu. *Terminy związane: mine detection.* [NO-01-A005]

schemat pola minowego

Mapa, szkic lub rysunek przedstawiający dokładne rozmieszczenie min, w polu minowym. [NO-01-A005]

przejście w polu minowym

Oznakowany, wolny od przeszkód i nie narażony na bezpośrednie skutki wybuchu min pas terenu prowadzący przez pole minowe. [NO-01-A005]

oznakowanie pola minowego

Znormalizowany system oznakowania wskazujący lokalizację i wielkość pola minowego. [NO-01-A005]

dokumentacja pola minowego

Szczegółowo sporządzona pisemna dokumentacja, zawierająca niezbędne informacje o polu minowym, przedstawiona na standardowym formularzu przez dowódcę pododdziału ustawiającego pole minowe. [NO-01-A005]

mieszane pole minowe

Pole minowe zawierające zarówno miny przeciwpancerne, jak i przeciwpiechotne. >*Termin związany: minefield¹.* [AAP-6]

munition / munition

ammo (admitted)

ammunition (admitted)

A complete device charged with explosives, propellants, pyrotechnics, initiating composition or chemical, biological, radiological or nuclear material, for use in military operations, including demolitions.

Notes:

1. Certain suitably modified munitions may be used for training, ceremonial or non-operational purposes.

2. In common usage, "munitions" (plural) may be military weapons, ammunition and equipment.

Related terms: ammunition lot; binary chemical munition; explosive ordnance; fixed ammunition; multi-agent munition; semi-fixed ammunition; separate loading ammunition. [AAP-6]

amunicja

Kompletne urządzenie wypełnione materiałami wybuchowymi, ładunkami miotającymi, materiałami pirotechnicznymi, mieszaninami zapalającymi lub środkami chemicznymi, biologicznymi, ładunkami radiologicznymi lub jądrowymi, przeznaczone do działań wojskowych łącznie z wyburzeniami.

Uwaga:

1. Odpowiednio zmodyfikowana amunicja może być użyta do szkolenia, ceremoniału wojskowego lub innych celów.

2. W powszechnym użyciu pojęcie "amunicja" może oznaczać broń, amunicję, sprzęt wojskowy.

>Terminy związane: ammunition lot; binary chemical munition; explosive ordnance; fixed ammunition; multi-agent munition; semi-fixed ammunition; separate loading ammunition. [AAP-6]

N

neutralization / neutralisation

In mine warfare, a mine is said to be neutralized when it has been rendered, by external means, incapable of firing on passage of a target, although it may remain dangerous to handle. [AAP-6]

neutralizacja, mina zneutralizowana

W działaniach minowych mina niezdolna do detonacji przy zetknięciu się z celem, która jednak może być niebezpieczna podczas prób manipulacji. [AAP-6]

neutralized mine / mine neutralisée

Preferred term: neutralization.

mina zneutralizowana

>Termin zalecany: neutralization.

nuisance minefield / champ de mines de harcèlement

A minefield laid to delay and disorganize the enemy and to hinder his use of an area or route. [AAP-6]

nękające pole minowe

Pole minowe ustawione w celu opóźnienia oraz dezorganizacji ruchu i działania przeciwnika, uniemożliwiające wykorzystanie przez niego terenu lub drogi. [AAP-6]

O

obstacle / obstacle

A natural or man-made restriction to movement which will impose delay and which will normally require specific equipment or munitions to overcome. *Related term: barrier.*

przeszkoda

Naturalny lub wykonany obiekt ograniczający manewrowość wojsk, który powoduje opóźnienia i przy pokonaniu jego wymaga użycia sprzętu specjalistycznego lub amunicji saperskiej. *Termin związany: barrier.* [NO-01-A005]

obstacle belt / ceinture d'obstacles

An area designated at brigade level in which barrier operations are focused. (23 Engr WP)

pas zapór

Wyznaczony rejon w pasie działania brygady, w którym skoncentrowano budowę zapór. [NO-01-A005]

obstacle folder / carnet d'obstacle

A document containing complete details of a planned obstacle. It is prepared in accordance with STANAG 2123.

projekt zapory

Dokument zawierający szczegółowe informacje o planowanej zaporze, sporządzony zgodnie z wymaganiami. [NO-01-A005]

obstacle zone / zone d'obstacles

An area designated at corps or division level in which barrier operations are focused. It may be subdivided, below division, into a number of obstacle belts. (23 Engr WP)

off-route mine / mine hors itinéraire

A mine to be placed beside the expected passage of a target. *Related terms: aimed controlled effect mine; area defence weapon; horizontal action mine.*

strefa przeszkód

Rejon wyznaczony na szczelbu korpusu lub dywizji, w którym skoncentrowane są prace zaporowe i który poniżej szczelba dywizji może być podzielony na pasy zapór. [NO-01-A005]

mina przeciwburtowa

Mina umieszczona obok prawdopodobnej drogi przemieszczania się celu. *Terminy związane: aimed controlled effect mine; area defence weapon; horizontal action mine.* [NO-01-A005]

P

passive mine² / mine passive²

A mine which does not emit a signal to detect the presence of a target. *Related term: active mine.* [AAP-6]

mina pasywna²

Mina, która nie emituje sygnału wykrywającego cel. *>Termin związany: active mine.* [AAP-6]

pattern laying / pose de mines suivant schéma

In land mine warfare, the laying of mines in a fixed relationship to each other. [AAP-6]

ustawianie min według schematu

W lądowych działaniach minowych, ustawianie min w stałej zależności od siebie. [NO-01-A005]

peacetime prepared obstacle / obstacle préparé en temps de paix

An obstacle on which some construction work has been undertaken in peacetime to facilitate its implementation. It usually has a prepared obstacle folder and propositioned munitions.

przeszkoda przygotowana w czasie pokoju

Przeszkoda, którą wybudowano w czasie pokoju w celu wykorzystania w czasie wojny. Zwykle sporządzony jest jej projekt oraz przygotowane są ładunki materiału wybuchowego. [NO-01-A005]

permanent obstacle / obstacle permanent

A natural or artificial (man-made) obstacle, already existing and effective in peacetime.

przeszkoda stała

Przeszkoda naturalna lub sztuczna (wykonana przez człowieka), istniejąca i skuteczna w czasie pokoju. [NO-01-A005]

phoney minefield / faux champ de mines

An area free of live mines used to simulate a minefield, or section of a minefield, with the object of deceiving the enemy. *Related terms: barrier gap; minefield^{1,2}.* [AAP-6]

pozorne pole minowe

Obszar nie zawierający min bojowych, wykorzystywany do symulacji pola minowego lub jego części w celu zmylenia przeciwnika. *>Terminy związane: barrier gap; minefield^{1,2}.* [AAP-6]

placed mine / mine placée

A mine designed for laying by hand or mechanical means, usually in a pattern. *Related term: scatterable mine.*

mina do ustawiania

Mina przeznaczona do ustawiania ręcznego lub środkami mechanicznymi zwykle według schematu. *Terminy związane: scatterable mine.* [NO-01-A005]

plastic explosive / explosif plastique

Explosive which is malleable at normal temperatures. [AAP-6]

plastyczny materiał wybuchowy

Materiał wybuchowy, który daje się dowolnie formować w temperaturze otoczenia. [AAP-6]

practice mine¹ / mine d'entraînement¹

In land mine warfare, an inert mine to which is fitted a fuze and a device to indicate, in a nonlethal fashion, that the fuze has been activated. [AAP-6]

mina szkoleniowa¹

W lądowych działaniach minowych, mina wyposażona w urządzenie treningowe imitujące jej uaktywnienie. [AAP-6]

practice mine² / mine d'instruction¹

In naval mine warfare, an inertfilled mine but complete with assembly, suitable for instruction and for practice in preparation. *Related terms: drill mine; exercise mine; inert mine; instructional mine; mine².* [AAP-6]

preliminary demolition target / ouvrage à destruction préliminaire

A target, other than a reserved demolition target, which is earmarked for demolition and which can be executed immediately after preparation, provided that prior authority has been granted. *Related term: reserved demolition target.* [AAP-6]

pressure mine¹ / mine à pression

In land mine warfare, a mine whose fuze responds to the direct pressure of a target. *Related term: mine¹.* [AAP-6]

pressure mine circuit / circuit de mise de feu à dépression - mine à dépression

Preferred term: pressure mine¹.

pre-stock point / pont de pré-stockage

Location where mines, explosives and materials for use in preparation of a planned obstacle are stored. *Related term: barrier ammunition storage building.*

primed charge / charge amorcée

A charge ready in all aspects for ignition. *Related terms: charge¹; priming charge; shaped charge.* [AAP-6]

priming charge / charge d'amorçage

An initial charge which transmits the detonation wave to the whole of the charge. *Related terms: charge¹; primed charge; shaped charge.* [AAP-6]

proofing / vérification de dépollution

In land operations, the process following breaching, route or area clearance to further reduce the risk from mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps in a defined area. *Related terms: area clearance; booby trap; countermine operation; improvised explosive device; multi-agent munition; munition; semi-fixed ammunition; separate loading ammunition; unexploded explosive ordnance.* [AAP-6]

protection measures / mesures de protection

Actions to improve the survivability of forces from the threat of NBC and ground/air direct or indirect fire. Generally expressed in terms of progressive individual and collective levels. (23 Engr WP)

mina szkoleniowa²

W morskich działaniach minowych, mina wypełniona materiałem niewybuchowym, skonstruowana do celów szkoleniowych. >*Terminy związane: drill mine; exercise mine; inert mine; instructional mine; mine².* [AAP-6]

obiekt wstępnie przeznaczony do zniszczenia

Obiekt, nie będący obiektem zastrzeżonym do zniszczenia, wyznaczony do wysadzenia, które może być wykonane natychmiast po przygotowaniu, pod warunkiem, że uprzednio wydano odpowiednią zgodę. >*Termin związany: reserved demolition target.* [AAP-6]

mina naciskowa¹

W lądowych działaniach minowych mina, której zapalnik reaguje na bezpośredni nacisk wywierany przez cel. >*Termin związany: mine¹.* [AAP-6]

obwód miny naciskowej

>*Termin zalecany: pressure mine¹.*

polowy magazyn materiałów wybuchowych tymczasowy punkt składowania

Miejsce przechowywania min, materiałów wybuchowych i innych środków minerskich niezbędnych do przygotowania zapór. *Terminy związane: barrier ammunition storage building.* [NO-01-A005]

ładunek zasadniczy

Ładunek wybuchowy gotowy do detonacji. >*Terminy związane: charge¹; priming charge; shaped charge.* [NO-01-A005]

ładunek inicjujący

Ładunek, który przekazuje falę detonacyjną do głównego ładunku materiału wybuchowego. >*Terminy związane: charge¹; primed charge; shaped charge.* [NO-01-A005]

potwierdzanie rozminowania

W działaniach lądowych procedura sprawdzająca, prowadzona w określonym rejonie po wykonaniu przejścia lub rozminowaniu drogi albo terenu, w celu zmniejszenia niebezpieczeństwa pochodzącego od min lub innej amunicji wybuchowej, improwizowanych urządzeń wybuchowych i min-pułapek. >*Terminy związane: area clearance; booby trap; countermine operation; improvised explosive device; multi-agent munition; munition; semi-fixed ammunition; separate loading ammunition; unexploded explosive ordnance.* [AAP-6]

przedsięwzięcia ochronne

Działania podejmowane indywidualnie i zespołowo w celu zwiększenia zdolności przetrwania wojsk przy zagrożeniu bronią masowego rażenia i ogniem bezpośrednim lub pośrednim prowadzonym z ziemi lub powietrza. [NO-01-A005]

protective minefield / champ de mines de protection

In land mine warfare, a minefield employed to assist a unit in its local, close-in protection. *Related term: minefield.*

pyrotechnics / composition pyrotechnique

A mixture of chemicals which, when ignited, is capable of reacting exothermically to produce light, heat, smoke, sound or gas, and may be used to introduce a delay into a firing system because of its known burning time. The term excludes propellants and explosives. [AAP-6]

pyrotechnic delay / retard pyrotechnique

A pyrotechnic device added to a firing system which transmits the ignition flame after a predetermined delay.

R

ramp obstacle / obstacles à base de rampes

An anti-tank obstacle comprising metal ramps inserted into fittings in the road. (ESDP 2002)

random minelaying / pose de mines sans schéma

In land mine warfare, the laying of mines without regard to pattern. [AAP-6]

reference point / point de référence⁴

A prominent, easily located point in the terrain. [AAP-6]

remote control / commande à distance

In barrier operations, the ability of a user to actuate a charge or change the state of a mine, from a distance. For a mine, remote control is divided into:

- a. *Remote control level 1.* Ability to react to a received remote control stimulus to change from standby state to armed.
- b. *Remote control level 2.* As level 1, and the added ability to react to a received remote control stimulus to return from armed to standby state.
- c. *Remote interrogation capability.* The ability of a mine to respond to a remote interrogation on its state, either armed or standby. This capability may be superimposed on either level 1 or level 2, and may be indicated by the suffix (I). (23 Engr WP)

remote destruction / télédestruction

A measure taken to initiate the explosion of an equipment or device without direct contact.

ochronne pole minowe

W lądowych działaniach minowych pole minowe ustawione jako element bezpośredniej ochrony pododdziału rozmieszczonego w rejonie. *Termin związany: minefield.* [NO-01-A005]

środek pirotechniczny

Mieszanka substancji chemicznych, która po zapaleniu jest zdolna do reakcji egzotermicznej w celu wytworzenia światła, ciepła, dymu, sygnału dźwiękowego lub gazu oraz może być użyta jako opóźniacz w systemie odpalania ze względu na znany czas spalania. Termin ten nie obejmuje ładunków miotających i wybuchowych. [AAP-6]

opóźniacz pirotechniczny

Urządzenie lub środek pirotechniczny dodany do systemu odpalania, który przekazuje zapłon z określonym opóźnieniem. [NO-01-A005]

jeź stalowy

Przenośny element wykonany z kształtowników metalowych, służący do budowy zapory przeciwpancernej lub do zamykania przejść w innych rodzajach zapór. [NO-01-A005]

doraźne ustawianie min

W lądowych działaniach minowych ustawianie min bez ustalonego schematu. [AAP-6]

punkt odniesienia

Wyróżniający się, łatwy do zlokalizowania, punkt w terenie. [AAP-6]

zdalne sterowanie

W działaniach zaporowych, zdolność do pobudzania ładunku wybuchowego lub zmiany stanu miny na odległość. Ze względu na właściwości miny, zdalne sterowanie dzieli się na:

- a. *Poziom 1 zdalnego sterowania.* Zdolność miny do zmiany stanu z „oczekiwania” na „uzbrojony” po odebraniu sygnału zdalnego sterowania.
- b. *Poziom 2 zdalnego sterowania.* Jak poziom 1 oraz zdolność do zmiany stanu z „uzbrojenia” na „oczekiwania” po odebraniu sygnału zdalnego sterowania.
- c. *Zdalna możliwość informowania o stanie.* Zdolność miny do odpowiedzi na zapytanie dotyczące jej stanu zarówno „uzbrojenia” jak i „oczekiwania”. Możliwość ta może występować wspólnie z „poziomem 1” lub „poziomem 2” oraz może być oznaczona literą (I). [NO-01-A005]

niszczenie zdalne

Niszczenie, w którym zainicjowanie eksplozji odbywa się bez kontaktu bezpośredniego. [NO-01-A005]

remote neutralization / téléneutralisation

A step taken to render inoperative the firing system of an equipment or device without direct contact.

remotely delivered mine / mine posée à distance

A mine delivered to the target area by air assets, or by indirect fire from a distance of more than 500 metres. Note: the exact position of the mines may not be known. *Related term: scatterable mine.* [AAP-6]

report of intent / compte rendu d'intention

Preferred term: intention to lay report.

reserved demolition target / ouvrage à destruction réservée

A target for demolition, the destruction of which must be controlled at a specific level of command because it plays a vital part in the tactical or strategical plan, or because of the importance of the structure itself, or because the demolition may be executed in the face of the enemy. *Related term: preliminary demolition target.* [AAP-6]

road block / barrage routier

A barrier or obstacle (usually covered by fire) used to block, or limit the movement of, hostile vehicles along a route. [AAP-6]

route classification / classification d'un itinéraire

Classification assigned to a route using factors of minimum width, worst route type, least bridge, raft or culvert military load classification, and obstructions to traffic flow. *Related term: route.* [AAP-6]

route clearance / dépollution le long d'itinéraire

In land operations, the detection and if found, the identification, marking and neutralization, destruction or removal of mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps threatening a defined route to allow a military operation to continue with reduced risk.

Note: route clearance is normally conducted by military units. [AAP-6]

row marker / repère d'extrémité de rangée

In land mine warfare, a natural, artificial, or specially installed marker, located at the start or finish of a mine row where mines are laid by individual rows. *Related terms: gap marker; lane marker; minefield lane; strip marker.* [AAP-6]

zdalne unieszkodliwianie

Czynności podejmowane z odległości w celu uniemożliwienia zadziałania systemu odpalania urządzenia. [NO-01-A005]

mina postawiona zdalnie

Mina umieszczona w rejonie celu przez środki powietrzne lub za pomocą ognia pośredniego z odległości większej niż 500 metrów. Uwaga: dokładna pozycja min może nie być znana. > *Termin związany: scatterable mine.* [AAP-6]

meldunek o zamiarze ustawienia pola minowego

> *Termin zalecany: intention to lay report.*

obiekt zastrzeżony do zniszczenia

Obiekt przeznaczony do zniszczenia, które musi być kontrolowane przez odpowiedni szczebel dowodzenia, ponieważ odgrywa on istotną rolę w planach taktycznych lub strategicznych, jest ważny ze względu na swoją konstrukcję albo jego wysadzenie może być zrealizowane w styczności z przeciwnikiem. > *Termin związany: preliminary demolition target.* [AAP-6]

blokada drogowa

Zapora lub przeszkoda, zwykle osłaniana ogniem, wykorzystywana do blokowania lub ograniczenia ruchu pojazdów przeciwnika po drodze. [AAP-6]

klasyfikacja drogi

Klasyfikacja ze względu na minimalną szerokość i rodzaj drogi z uwzględnieniem najgorszego stanu poszczególnych odcinków, najmniejszego mostu, przeprawy promowej, przepustu – oznaczona zgodnie z wojskową klasyfikacją obciążenia oraz uwzględniająca ewentualne ograniczenia ruchu pojazdów. > *Termin związany: route.* [AAP-6]

rozminowanie drogi

W działaniach lądowych wykrywanie, identyfikowanie, oznaczanie i neutralizowanie, niszczenie lub usuwanie min albo innej amunicji wybuchowej, improwizowanych urządzeń wybuchowych lub min pułapek stanowiących zagrożenie na określonej drodze, tak aby z mniejszym ryzykiem kontynuować działania wojskowe. Uwaga: Rozminowanie dróg wykonują zazwyczaj jednostki wojskowe. [AAP-6]

oznakowanie rzędu min

W lądowych działaniach minowych naturalne, sztuczne lub specjalnie zainstalowane oznakowanie umieszczone na początku i końcu rzędu min, w przypadku, gdy miny są ustawione w pojedynczych rzędach. > *Terminy związane: gap marker; lane marker; minefield lane; strip marker.* [AAP-6]

S

safe state / **état de sécurité**

The state in which a mine cannot function and in which it is safe to handle and transport. [AAP-6]

safety and arming mechanism / **mécanisme de sécurité et d'armement**

A dual function device which prevents the unintended actuation of a main charge or propulsion unit prior to arming but allows activation thereafter upon receipt of the appropriate stimuli. [AAP-6]

safety device / **dispositif de sécurité**

A device which prevents unintentional functioning. *Related terms: arming delay device; arming pin; standby state.* [AAP-6]

safety distance / **distance de sécurité**

In land warfare, the distance from the risk source which will give the desired assurance that a specific degree of risk is not exceeded. (23 Engr WP)

safety fuze / **mèche lente**

Pyrotechnics contained in a flexible and weatherproof sheath burning at a constant rate, used to transmit a flame to the detonator with a predetermined delay. *Related terms: base fuze; boresafe fuze; direct action fuze; fuze; impact action fuze; proximity fuze; self-destroying fuze; shuttered fuze; time fuze.* [AAP-6]

safety line / **marquage de sécurité**

In land mine warfare, demarcation line for trip wire or wire-actuated mines in a minefield. It serves to protect the laying personnel. After the minefield is laid this line is neither marked on the ground nor plotted on the minefield record. [AAP-6]

safety pin

Preferred term: arming pin. [AAP-6]

safety zone / **zone de sécurité**¹

An area (land, sea or air) reserved for non-combat operations of friendly aircraft, surface ships, submarines or ground forces. [AAP-6]

scatterable mine / **mine dispersable**

SCATMIN
SM

In land mine warfare, a mine laid without regard to classical pattern and which is designed to be delivered by aircraft, artillery, missile, ground dispenser or by hand. Once laid, it normally has a limited life. *Related terms: mine¹; remotely delivered mine.* [AAP-6]

stan zabezpieczenia

Stan miny, w którym mina nie może zadziałać oraz można ją bezpiecznie obsługiwać i transportować. [AAP-6]

mechanizm zabezpieczająco-uzbrajający

Urządzenie dwufunkcyjne, zabezpieczające przed niepożądanym pobudzeniem ładunku głównego lub przed aktywacją mechanizmu uzbrajania, umożliwiające jednocześnie ich uaktywnienie po otrzymaniu właściwego sygnału. [AAP-6]

urządzenie zabezpieczające

Urządzenie, które zapobiega przypadkowemu zadziałaniu. > *Terminy związane: arming delay device; arming pin; standby state.* [AAP-6]

odległość bezpieczna

W działaniach lądowych jest to odległość od źródła zagrożenia, zapewniająca, że określony stopień ryzyka nie będzie przekroczony. [NO-01-A005]

zapalnik opóźnionego działania

Środek pirotechniczny umieszczony w elastycznej i wodoszczelnej osłonie, spalający się ze stałą prędkością, używany do przekazywania płomienia do detonatora z zadaniem opóźnienia. > *Terminy związane: base fuze; boresafe fuze; direct action fuze; fuze; impact action fuze; proximity fuze; self-destroying fuze; shuttered fuze; time fuze.* [NO-01-A005]

linia bezpieczeństwa

W lądowych działaniach minowych przejście w polu minowym ustawianym z min o działaniu naciągowym. Jest wytyczone dla zapewnienia bezpieczeństwa ustawiających pole. Po ustawieniu pola minowego przejście to nie jest oznakowane na powierzchni gruntu ani nie jest ujęte w dokumentacji pola. [AAP-6]

zawleczka

> *Termin zalecany: arming pin.* [AAP-6]

strefa bezpieczeństwa

Obszar (lądowy, morski lub powietrzny) zarezerwowany dla prowadzenia działań niebojowych własnego lotnictwa, okrętów nawodnych i podwodnych albo sił lądowych. [AAP-6]

mina narzutowa

SCATMIN
SM

W lądowych działaniach minowych mina ustawiana bez uwzględnienia klasycznego schematu – ze statku powietrznego³, za pomocą artylerii lufowej i raketowej, ustawiający mechanicznych lub ręcznie. Po ustawieniu jest zazwyczaj aktywna przez określony czas. > *Terminy związane: mine¹; remotely delivered mine.* [AAP-6]

self-destruction / autodestruction

An automatic detonation of the explosive in a mine after a preselected period of time.

self-deactivation / autodésactivation

In land mine warfare, automatically rendering a mine inoperable and therefore safe to handle by the exhaustion of a component essential to the operation of the mine.

Note: this process may be reversed by the replacement of the exhausted component, for example a battery. [AAP-6]

self-neutralization / autoneutralisation

The rendering of a mine inoperable, but not necessarily safe to handle, by means of an automatically functioning mechanism incorporated into the mine. This process may be reversible. [AAP-6]

self-sterilisation / autosterilisation

Internally generated action to render a mine permanently inoperative and can be handled. Self-sterilization may occur after a preselected period of time. (23 Engr WP)

sequence circuit / mise de feu à séquence

In mine warfare, a circuit which requires actuation by a predetermined sequence of influences of predetermined magnitudes. [AAP-6]

shaped charge / charge formée

A charge shaped so as to concentrate its explosive force in a particular direction. *Related term: charge¹*. [AAP-6]

sheet explosive / explosif en feuille

Plastic explosive provided in a sheet form. [AAP-6]

situation oriented minefield / champ de mines orienté situation

A minefield laid to block, deflect, or delay the enemy once his actual or intended approaches have been identified. (ESDP 2002)

standard pattern / plan de pose réglementaire

In land mine warfare, the agreed pattern to which mines are normally laid. [AAP-6]

standby state / état de veille

The state of a land mine when all safety and arming delay devices have operated and the mine is awaiting an arming signal. *Related terms: arming delay device; arming pin; safety device*. [AAP-6]

samozniszczenie

Automatyczna detonacja miny po upływie określonego czasu. [NO-01-A005]

samodezaktywacja

W lądowych działaniach minowych automatyczne uniemożliwienie zadziałania mechanizmu odpalania miny i uczynienie jej bezpieczną w obsłudze poprzez usunięcie elementu istotnego dla zadziałania miny.

UWAGA: Proces ten może być odwracalny w przypadku dodania usuniętego elementu, np. baterii. [NO-01-A005]

samoneutralizacja

Uniemożliwienie zadziałania mechanizmu odpalania miny za pomocą mechanizmu automatycznego umieszczonego w minie co nie oznacza, że jest ona bezpieczna w obsłudze. Proces ten może być odwracalny. [AAP-6]

samozabezpieczenie

Działanie urządzenia umieszczonego w minie zapobiegające zadziałaniu mechanizmu odpalania umożliwiające bezpieczną obsługę. Samozabezpieczenie może nastąpić po upływie określonego wcześniej czasu. [NO-01-A005]

obwód sekwencyjny

W działaniach minowych obwód w minie, do pobudzenia, którego wymagane jest zadziałanie kilku czynników o określonej wartości działających w przyjętej kolejności. [AAP-6]

ładunek kumulacyjny

Ładunek uformowany tak, aby skoncentrować i ukierunkować siłę wybuchu. >*Termin związany: charge¹*. [AAP-6]

materiał wybuchowy w formie arkusza

Plastyczny materiał wybuchowy uformowany w arkusz. [AAP-6]

pole minowe dostosowane do sytuacji

Pole minowe ustawione w celu zablokowania, zmiany kierunku marszu lub powstrzymania przeciwnika, powodujące ograniczenie możliwości manewru oraz ukierunkowanie jego działań w rejon niedogodny do ich prowadzenia. [NO-01-A005]

schemat znormalizowany

W lądowych działaniach minowych uzgodniony schemat ustawiania min w polu minowym. [AAP-6]

stan oczekiwania

Stan miny lądowej, w którym wszystkie zabezpieczenia i urządzenia opóźniające zadziałały i mina oczekuje na sygnał uzbrojenia. >*Terminy związane: arming delay device; arming pin; safety device*. [AAP-6]

stand-off countermine operation / opération de contremine à distance de sécurité

Countermine operations from positions outside of a mined area, normally by using remote controlled equipment.

stand-off mine detection / détection des mines à distance de sécurité

Mine detection from positions outside of or at a certain distance from a mined area, mostly by using remote controlled equipment.

state of readiness¹ / état de préparation non amorcé (stade 1)

**state 1
safe**

The state of a demolition target in which charges are in place. The firing circuit may be in place, but the detonators are not installed and the means of firing are not connected. *Related terms: charged demolition target; state of readiness².* [AAP-6]

state of readiness² / état de préparation amorcé (stade 2)

**state 2
armed**

The state of a demolition target in which the demolition charges are in place, the firing and priming circuits are installed and complete, ready for immediate firing. *Related terms: charged demolition target; state of readiness¹.* [AAP-6]

sterilizer / dispositif de stérilisation

In mine warfare, a device included in mines to render the mine permanently inoperative on expiration of a predetermined time after laying. [AAP-6]

strip marker / repère d'extrémité de rangée double

In land mine warfare, a marker, natural, artificial, or specially installed, located at the start and finish of a mine strip. *Related terms: gap marker; lane marker; minefield lane; row marker.* [AAP-6]

sympathetic detonation / détonation par influence

Detonation of a charge by exploding another charge adjacent to it. [AAP-6]

działania przeciwminowe prowadzone z bezpiecznej odległości

Działanie przeciwminowe prowadzone z miejsc położonych poza obszarem zaminowanym zwykle przy użyciu sprzętu zdalnie sterowanego. [NO-01-A005]

wykrywanie min z bezpiecznej odległości

Wykrywanie min z pozycji położonych w pewnej odległości od obszaru zaminowanego najczęściej przy użyciu zdalnie sterowanego sprzętu. [NO-01-A005]

stan gotowości

stan 1

zabezpieczony

Stan obiektu przeznaczonego do wysadzenia, w którym umieszczono ładunki wybuchowe bez zapalników oraz nie podłączono przyrządów do odpalania. W takim obiekcie może być umieszczony obwód odpalania. >*Terminy związane: charged demolition target; state of readiness².* [AAP-6]

stan gotowości

stan 2

uzbrojony

Stan obiektu przeznaczonego do wysadzenia, w którym umieszczono ładunki wybuchowe z zapalnikami, założono obwód odpalania i inicjujący tak, że są one gotowe do natychmiastowego odpalania. >*Terminy związane: charged demolition target; state of readiness¹.* [AAP-6]

neutralizator

W morskiej wojnie minowej urządzenie umieszczone w minie powodujące utratę przez nią zdolności bojowej po upływie określonego czasu od jej ustawienia. [AAP-6]

oznakowanie pasa min

W lądowych działaniach minowych naturalne, sztuczne lub specjalnie zainstalowane oznakowanie umieszczone na początku i końcu pasa min. >*Terminy związane: gap marker; lane marker; minefield lane; row marker.* [AAP-6]

detonacja przeniesiona

Detonacja ładunku wybuchowego spowodowana eksplozją sąsiedniego ładunku wybuchowego. [AAP-6]

T

tactical minefield / champ de mines de manoeuvre - champ de mines tactique

A minefield which is part of a formation obstacle plan and is laid to delay, channel or break up an enemy advance. *Related term: minefield^{1,2}.* [AAP-6]

taktyczne pole minowe

Pole minowe, które jest częścią pasa zapór inżynierskich, ustawianych w celu opóźnienia, skanalizowania lub zatrzymania pododdziałów przeciwnika. >*Termin związany: minefield^{1,2}.* [AAP-6]

target oriented minefield / champ de mines orienté vers l'objectif

A minefield laid as a measure against an acquired enemy grouping. In addition to the classic effects of a minefield, target oriented use of mines aims to inflict casualties and by the achievement of surprise, to create maximum confusion.

terrain oriented minefield / champ de mines orienté terrain

A minefield laid to reinforce natural obstacles to movement. Minefield may be laid as extensions or reinforcement of existing features, or alone where no natural obstacles exist.

training mine / mine d'entraînement

In land mine warfare, a generic term for all mines used in mine warfare instruction, drills, and exercises:

- a. *drill mine* - In land mine warfare, an inert-filled mine, or mine-like body, used in loading, laying, clearance drills or discharge drills and trials.
- b. *exercise mine* - In land mine warfare, a mine or approximate replica of a mine, which is used for training and exercises, and simulate, in a non-lethal fashion, the actuation of the mine.
Synonym: practice mine.
- c. *inert mine* - A mine or replica of a mine incapable of producing an explosion.
- d. *instructional mine* - An inert mine used for instruction and usually sectionalized or transparent.
- e. *practice mine* - In land mine warfare, an inert mine to which is fitted a fuse and a device to indicate, in a non-lethal fashion, that the fuse has been activated. *Preferred term: exercise mine.* (23 Engr WP)

turning point / point d'inflexion

In land mine warfare, a point on the centreline of a mine strip or row where it changes direction.
[AAP-6]

U

uncharged demolition target / ouvrage à destruction préparée

A demolition target for which charges have been calculated, prepared, and stored in a safe place, and for which execution procedures have been established. *Related terms: demolition; technical neutralization.* [AAP-6]

pole minowe ukierunkowane na cel

Pole minowe ustawione przeciw spodziewanemu ugrupowaniu przeciwnika. Celem jego ustawienia jest spowodowanie, oprócz klasycznych efektów pola minowego, strat w sile żywej oraz dzięki wykorzystaniu elementu zaskoczenia, spowodowanie możliwie dużej dezorganizacji ugrupowania przeciwnika. [NO-01-A005]

pole minowe dostosowane do terenu

Pole minowe ustawiane w celu wzmocnienia naturalnych przeszkód. Może być rozwinięciem lub wzmocnieniem istniejących zapór, ustawia się je oddzielnie, gdy nie ma naturalnych przeszkód. [NO-01-A005]

mina treningowa

W lądowych działaniach minowych ogólny termin dla wszystkich min używanych do szkolenia i ćwiczeń:

- a. *mina treningowa* - W lądowych działaniach minowych, mina wypełniona materiałem obojętnym, lub tylko kadłub miny, używana do nauki ładowania, układania, ćwiczeń w rozminowaniu, rozbrajaniu i prób.
- b. *mina ćwiczebna* - W lądowych działaniach minowych, mina lub przybliżona kopia miny używana do treningów, ćwiczeń, symulacji eksplozji miny w sposób bezpieczny. *Synonym: practice mine*
- c. *mina szkolna* - W lądowych działaniach minowych mina lub kopia miny niezdolna do detonacji.
- d. *mina szkoleniowa (makieta)* - Mina niezdolna do detonacji używana do instruktaży, zwykle w formie przekroju lub z kadłubem przezroczystym.
- e. *mina ćwiczebna* - W lądowych działaniach minowych mina niezdolna do detonacji wyposażona w zapalnik i urządzenie sygnalizujące (w sposób bezpieczny), że zapalnik został aktywowany. *Termin zalecany: exercise mine.*

[NO-01-A005]

punkt zwrotny

W lądowych działaniach minowych punkt na linii środkowej rzędu lub pasa min, gdzie dokonuje się zmiana jego kierunku. [AAP-6]

nieuzbrojony obiekt do wysadzenia

Obiekt przygotowany do wysadzenia bez umieszczania w nim ładunków wybuchowych, których niezbędną ilość została obliczona, skompletowana i jest przechowywana w bezpiecznym miejscu oraz dla którego przygotowany jest plan ich założenia. [NO-01-A005]

V

very shallow water / très petits fonds

Water having a depth less than 10 metres. *Related term: very shallow water mine countermeasures.* [AAP-6]

very shallow water mine countermeasures/ lutte contre les mines par très petits fonds

Searching for, detecting, locating, neutralizing and/or disposing of explosive ordnance and/or obstructions in very shallow water. *Related term: very shallow water.* [AAP-6]

akwen bardzo płytki

Akwen o głębokości mniejszej niż 10 metrów. >*Termin związany: very shallow water mine countermeasures.* [AAP-6]

działania przeciwminowe w akwenach bardzo płytkich

Poszukiwanie, wykrywanie, lokalizowanie, neutralizowanie i/lub unieszkodliwianie amunicji wybuchowej i/lub przeszkód na wodach bardzo płytkich. >*Termin związany: very shallow water.* [AAP-6]

W

waiting area / zone d'attente

A location adjacent to the route or axis which may be used for the concealment of vehicles, troops and equipment while an element is waiting to resume movement. Formerly called buffer area, cushion area, dispersal area, holding area or staging area. Waiting areas are normally located on both banks close to crossing areas.

rejon oczekiwania

Miejsce w pobliżu drogi lub osi przemarszu, które może być użyte do ukrycia pojazdów, sprzętu i pododdziałów oczekujących na wymarsz. Zwane wcześniej rejonem zabezpieczenia, buforowym lub ześrodkowania. Rejony oczekiwania wyznacza się również na obydwu brzegach rzeki, w pobliżu przepraw. [NO-01-A005]